

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

ศูนย์ท่าพระจันทร์ คณะศิลปศาสตร์ ภาควิชาปรัชญา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

ภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Buddhist Studies

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย	ชื่อเต็ม	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)
	ชื่อย่อ	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)
ภาษาอังกฤษ	ชื่อเต็ม	Master of Arts (Buddhist Studies)
	ชื่อย่อ	M.A. (Buddhist Studies)

3. วิชาเอก (ถ้ามี)

-

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 39 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาโท ศึกษา 2 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับเฉพาะนักศึกษาไทย

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553 ปรับปรุงจากหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา พ.ศ. 2539

กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553

ได้พิจารณากลับกรองโดยคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ได้พิจารณากลับกรองโดยคณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา

ในการประชุมครั้งที่ เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในปีการศึกษา 2554

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

1. ครู อาจารย์ ในสถาบันการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและต่ำกว่าอุดมศึกษา

2. นักวิชาการอิสระ

3. นักเขียนงานด้านพุทธศาสนา

4. ข้าราชการในสายวิชาการด้านศาสนา เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ,

กระทรวงศึกษาธิการ

9. ชื่อ เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและ
อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ	เลขประจำตัว บัตรประชาชน	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ ปีการศึกษาที่จบ
1.	3100602814xxx	รองศาสตราจารย์	ดร. ภัทรพร สิริกาญจน	Ph.D. (Religious Studies) University of Pennsylvania, U.S.A., 2528 อ.ม. (ปรัชญา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520 อ.บ. (ปรัชญา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514
2.	3102101262 xxx	รองศาสตราจารย์	ดร. วัชระ งามจิตรเจริญ	อ.ค. (ปรัชญา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 M.A. (Philosophy) University of Delhi, India, 2531 พธ.บ. (ปรัชญาและศาสนา) มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2527
3.	3710900503 xxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.มนตรี สืบด้วง	พธ.ค. (พระพุทธศาสนา) มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2552 พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2542 พธ.บ. (ศาสนา) มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2537
4.	3100904835xxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	สุมาลี มหณรงค์ชัย	อ.ม. (ปรัชญา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541 บธ.บ. (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2535
5.	3101201037xxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	คณัย ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 บธ.บ. (บริหารธุรกิจ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541

ลำดับที่ 1 – 3 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ทิศทางของเศรษฐกิจในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไป เพราะผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ ขณะที่ประเทศไทยหันมาให้ความสำคัญแก่เศรษฐกิจแบบยั่งยืน เศรษฐกิจแบบพอเพียงมากขึ้น สถานการณ์นี้สามารถนำมาพิจารณาในการวางแผนปรับหลักสูตรด้านนี้ได้เป็นอย่างดี เพราะศาสนาพุทธมีทิศทางและคำสอนที่เข้ากันได้กับแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียง

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป เพราะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมมีมากขึ้น ผู้คนในสังคมมีทุกข์มากขึ้น วัฒนธรรมทางความคิดและพฤติกรรมเปลี่ยนไปที่เน้นความเป็นอิสระทางความคิด ความเสมอภาคมากขึ้น สถานการณ์นี้จำเป็นที่จะนำมาวางแผนในการปรับหลักสูตร และศาสนาพุทธมีคำสอนที่สอดคล้องและสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหาทางสังคมได้

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังกล่าวนั้น หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา พ.ศ. 2553 นี้ จึงได้มีการปรับปรุงรายวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมให้มีความทันสมัยและลุ่มลึกมากขึ้น

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นสถาบันที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีความโดดเด่นในการพัฒนาองค์ความรู้ที่ครบถ้วนในทุกศาสตร์เพื่อการพัฒนาและการแก้ปัญหาให้แก่สังคม อีกทั้งส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นผู้นำและเสียสละเพื่อส่วนรวม เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบัน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา พ.ศ. 2553 จึงมุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านพุทธศาสนากับศาสตร์ต่างๆ ปลูกฝังให้นักศึกษามีพื้นฐานทางปัญญา ความคิด และทัศนคติในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

ไม่มี

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

หลักการและคำสอนในทางพุทธศาสนา เป็นวิชาการที่สำคัญในอันที่จะเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับชีวิตและความจริงสรรพสิ่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

1.2 ความสำคัญ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าและการวิจัยเกี่ยวกับพุทธศาสนาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในสายงานที่เกี่ยวข้อง

1.3 วัตถุประสงค์

เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพุทธศาสนา
2. สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ และค้นคว้าวิชาการด้านพุทธศาสนา โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตผลงานทางพุทธศาสนศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้
3. สามารถนำความรู้ทางพุทธศาสนศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชีวิตและสังคม

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสนศึกษาให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด	- พัฒนาหลักสูตร โดยมีพื้นฐานจากหลักสูตรในระดับสากล - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	- เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
- ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้ประกอบการ	- รายงานความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตของผู้ประกอบการ - ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงาน โดยเฉลี่ยระดับดี
- พัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพจากการนำความรู้ไปปฏิบัติงานจริง	- สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการ แก่องค์กรภายนอก	- ปริมาณงานบริการวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติ ภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

วัน – เวลาราชการปกติ

เรียนวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 8.00 น. ถึง 16.00 น.

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน – กันยายน

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์

ภาคฤดูร้อน เดือนมีนาคม – พฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 7 และมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีไม่จำกัดสาขาวิชา ทั้งในหรือต่างประเทศจากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

1. ผู้เข้าศึกษาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ตามประกาศของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2. ผู้เข้าศึกษาต้องส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL หรือ IELTS (ผลสอบต้องไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร)

3. เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

1. นักศึกษามีความรู้ภาษาอังกฤษน้อย
2. นักศึกษาที่มีอายุมาก ส่วนหนึ่งมีปัญหาด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร (IT) อยู่บ้าง
3. นักศึกษามีพื้นความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนาไม่เท่ากัน

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

1. เปิดสอนรายวิชาที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติม, เปิดสอนรายวิชาที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกับภาษาอังกฤษ โดยแนะนำให้นักศึกษาอ่านตำราภาษาอังกฤษให้มากขึ้น
2. กระตุ้นและช่วยเหลือให้นักศึกษาก้าวใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร (IT) ใหม่ ๆ ให้มากขึ้น
3. จัดสอนเสริมรายวิชา เพื่อปรับพื้นฐานความรู้ทางพุทธศาสนา

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

ในแต่ละปีการศึกษาจะรับนักศึกษาปีละ 15 คน

จำนวนนักศึกษา	จำนวนปีการศึกษา				
	2553	2554	2555	2556	2557
ชั้นปีที่ 1	15	15	15	15	15
ชั้นปีที่ 2	-	15	15	15	15
รวม	15	30	30	30	30
จำนวนบัณฑิตที่คาดว่าจะจบการศึกษา	-	15	15	15	15

2.6 งบประมาณตามแผน

ใช้งบประมาณเงินอุดหนุนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ในปีงบประมาณ 2553 มีรายละเอียดดังนี้

งบดำเนินการ		70,485	บาท
หมวดค่าตอบแทน	32,750		บาท
หมวดค่าใช้สอย	9,635		บาท
หมวดค่าวัสดุ	8,500		บาท
หมวดเงินอุดหนุน	19,600		บาท
รวมทั้งสิ้น		70,485	บาท

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายบางรายการ (เช่น ค่าตอบแทนกรรมการสอบวิทยานิพนธ์) ใช้งบพิเศษของคณะฯ

ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา 50,000 บาท ต่อปี

2.7 ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- ศึกษาวิจัยด้วยตนเอง

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร ให้ระบุนรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 39 หน่วยกิต

ระยะเวลาศึกษา เป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา นักศึกษาต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร อย่างน้อย 4 ภาคการศึกษาปกติ และอย่างมากไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติ

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 2 (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

วิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิตรวม)	6	หน่วยกิต
วิชาบังคับ	15	หน่วยกิต
วิชาเลือก	12	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต
รวม	39	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา

รายวิชาในหลักสูตรประกอบด้วย อักษรย่อ 2 ตัว และเลขรหัส 3 ตัว โดยมีความหมายดังนี้

อักษรย่อ พธ./BU หมายถึง อักษรย่อของสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

เลขหลักหน่วย

เลข 0-2	หมายถึง	วิชาบังคับ
เลข 3-9	หมายถึง	วิชาเลือก

เลขหลักสิบ

เลข 0	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาความรู้พื้นฐาน
เลข 1-2	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาประวัติ
เลข 3-4	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาหลักคำสอน
เลข 5-7	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาประยุกต์
เลข 8	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาภาคปฏิบัติ
เลข 9	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาวิจัย

เลขหลักร้อย

เลข 5	หมายถึง	วิชาพื้นฐาน
เลข 6	หมายถึง	วิชาระดับต้น
เลข 7	หมายถึง	วิชาระดับสูงและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เลข 8	หมายถึง	วิทยานิพนธ์

3.1.3.1 วิชาเสริมพื้นฐาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่มีพื้นฐาน)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)
		(ไม่นับหน่วยกิตรวม)
พธ. 501	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	3 (3-0-9)
BU 501	Research Methodology in Buddhist Studies	
พธ. 502	การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ	3 (3-0-9)
BU 502	Academic Writing in Buddhism	

3.1.3.2 วิชาบังคับ : นักศึกษาต้องศึกษาวิชาบังคับทั้ง 5 วิชา รวม 15 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)
พธ. 610	ประวัติพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 610	History of Buddhism	
พธ. 630	พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3 (3-0-9)
BU 630	Tipitaka and Commentaries	
พธ. 640	พุทธศาสนาเถรวาท	3 (3-0-9)
BU 640	Theravada Buddhism	

พธ. 641	พุทธศาสนamahayan	3 (3-0-9)
BU 641	Mahayana Buddhism	
พธ. 680	กรรมฐานในพุทธศาสนา	3 (2-2-8)
BU 680	Buddhist Meditation	

3.1.3.3 วิชาเลือก นักศึกษาเลือกศึกษา 4 วิชา รวม 12 หน่วยกิต ในจำนวนนี้จะต้องเป็นวิชาเลือกรหัส 700 ไม่ต่ำกว่า 1 วิชา จากรายวิชา ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
พธ. 603	คณะสงฆ์ไทย	3 (3-0-9)
BU 603	Thai Buddhist Monasticism	
พธ. 613	พุทธศาสนาในประเทศไทย	3 (3-0-9)
BU 613	Buddhism in Thailand	
พธ. 614	พุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น	3 (3-0-9)
BU 614	Buddhism in China and Japan	
พธ. 615	พุทธศาสนาแบบทิเบต	3 (3-0-9)
BU 615	Tibetan Buddhism	
พธ. 633	พระสูตรมหายาน	3 (3-0-9)
BU 633	Mahayana Sutras	
พธ. 643	พุทธปรัชญา	3 (3-0-9)
BU 643	Buddhist Philosophy	
พธ. 644	ตรรกวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU 644	Buddhist Logic	
พธ. 653	จริยศาสตร์แนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU 653	Buddhist Ethics	
พธ. 654	จิตวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU 654	Buddhist Psychology	
พธ. 655	พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-9)
BU 655	Buddhism and Environment	
พธ. 656	สตรีในพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 656	Women in Buddhism	
พธ. 657	ศิลปวัฒนธรรมในพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 657	Art and Culture in Buddhism	

พธ. 658	แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนา ในสังคมไทย	3 (3-0-9)
BU 658	New Buddhist Concepts and Movements in Thai Society	
พธ. 663	พุทธศาสนากับการศึกษา	3 (3-0-9)
BU 663	Buddhism and Education	
พธ. 664	พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3 (3-0-9)
BU 664	Buddhism and Scientific	
พธ. 665	พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน	3 (3-0-9)
BU 665	Buddhism and Contemporary Society	
พธ. 666	พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก	3 (3-0-9)
BU 666	Buddhism and Western Philosophy	
พธ. 667	พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก	3 (3-0-9)
BU 667	Buddhism and Eastern Philosophy	
พธ. 743	มัธยมิกาวาท	3 (3-0-9)
BU 743	Madhyamikavada	
พธ. 793	พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	3 (3-0-9)
BU 793	Special Topics in Buddhism	
พธ. 794	การศึกษาโดยเอกเทศ	3 (3-0-9)
BU 794	Individual Study	
พธ. 795	พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย	3 (3-0-9)
BU 795	Buddhism in English for Research	
พธ. 796	ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย	3 (3-0-9)
BU 796	Pali for Research	
พธ. 797	สัมมนาพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 797	Seminar in Buddhism	

3.1.3.4 วิทยานิพนธ์

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	12
BU 800	Thesis	

3.1.4 แผนการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

พธ. 501	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	3	หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
พธ. 630	พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3	หน่วยกิต
พธ. 641	พุทธศาสนนามหายาน	3	หน่วยกิต
พธ. 680	กรรมฐานในพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

พธ. 502	การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ	3	หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
พธ. 610	ประวัติพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
พธ. 640	พุทธศาสนาเถรวาท	3	หน่วยกิต
	วิชาเลือก 1 วิชา	3	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

	วิชาเลือก 2 วิชา	6	หน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	6	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

	วิชาเลือก 1 วิชา	3	หน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	6	หน่วยกิต
	รวม	9	หน่วยกิต

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

วิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

พธ. 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา 3 (3-0-9)

BU 501 Research Methodology in Buddhist Studies

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการวิจัยแบบต่างๆ การกำหนดประเด็นปัญหาที่จะศึกษา การเขียนโครงการวิจัย และการเขียนรายงานวิจัย โดยเน้นการวิจัยทางพุทธศาสนศึกษาเป็นหลัก

พธ. 502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ 3 (3-0-9)

BU 502 Academic Writing in Buddhism

วิธีการเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ ได้แก่ วิธีการตั้งหัวข้อ การวางโครงร่างของเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการนำเสนอบทสรุปที่ชัดเจน รวมทั้งการพัฒนาความคิด และสร้างสรรค์มุมมองใหม่ในเชิงวิชาการ

วิชาบังคับ

พธ. 610 ประวัติพุทธศาสนา 3 (3-0-9)

BU 610 History of Buddhism

ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน

พธ. 630 พระไตรปิฎกและอรรถกถา 3 (3-0-9)

BU 630 Tipitaka and Commentaries

ความเป็นมา ความสำคัญและเนื้อหาสาระที่เป็นหลักการแห่งพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก ตลอดจนคัมภีร์อรรถกถา และคัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

พธ. 640 พุทธศาสนาเถรวาท 3 (3-0-9)

BU 640 Theravada Buddhism

แนวคิดที่สำคัญในพุทธศาสนาเถรวาท ได้แก่ ไตรลักษณ์ ปฏิจจนสมุปบาท กฏแห่งกรรม และไตรสิกขา ตลอดจนอิทธิพลที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลและสังคม

พธ. 641 พุทธศาสนามหายาน 3 (3-0-9)

BU 641 Mahayana Buddhism

แนวคิดที่สำคัญของพุทธศาสนามหายาน ได้แก่ อุดมการณ์โพธิสัตว์ ตรีกาย และศูนยตา เป็นต้น ตลอดจนอิทธิพลที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลและสังคม

พธ. 680 ธรรมเนียมในพุทธศาสนา 3 (2-2-8)

BU 680 Buddhist Meditation

หลักการและวิธีการปฏิบัติกรรมฐานทั้งแบบสมณะและวิปัสสนา ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถา และแนวการสอนของสำนักต่างๆ

วิชาเลือก

พธ. 603 คณะสงฆ์ไทย

3 (3-0-9)

BU 603 Thai Buddhist Monasticism

ความเป็นมา การปกครอง และบทบาทของคณะสงฆ์ที่มีผลต่อสังคมไทย ในแง่อุดมคติและในสถานะปัจจุบัน

พธ. 613 พุทธศาสนาในประเทศไทย

3 (3-0-9)

BU 613 Buddhism in Thailand

ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศไทย ตลอดจนความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทยในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

พธ. 614 พุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น

3 (3-0-9)

BU 614 Buddhism in China and Japan

ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น รวมทั้งความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อวัฒนธรรมจีนและญี่ปุ่น

พธ. 615 พุทธศาสนาแบบทิเบต

3 (3-0-9)

BU 615 Tibetan Buddhism

ความเป็นมาและความสำคัญของพุทธศาสนาแบบทิเบต การผสมผสานแนวคิดและแนวปฏิบัติของพุทธศาสนากับลัทธิดั้งเดิมของทิเบต ความเชื่อ และพิธีกรรมลึกลับอันเป็นลักษณะเฉพาะของพุทธศาสนาในทิเบต

พธ. 633 พระสูตรมหายาน

3 (3-0-9)

BU 633 Mahayana Sutras

หลักคำสอนที่สำคัญของพุทธศาสนามหายานจากพระสูตรซึ่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายและเป็นแนวความเชื่อและแนวปฏิบัติในพุทธศาสนามหายานนิกายต่างๆ

พธ. 643 พุทธปรัชญา

3 (3-0-9)

BU 643 Buddhist Philosophy

ความหมายและความสำคัญของแนวคิด คำสอน และหลักปฏิบัติของพุทธศาสนาในเชิงปรัชญาที่มีผลต่อการปฏิบัติธรรมและความพ้นทุกข์ของชาวพุทธ

- พธ. 644 ตรรกวิทยาแนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 644 Buddhist Logic
 ระบบการใช้เหตุผลตามแนวคำสอนของพุทธศาสนาอันได้แก่ หลักการอ้างเหตุผล ความสมเหตุสมผล ข้อผิดพลาด และการแก้ไขวิธีการใช้เหตุผลตามการวิเคราะห์ในคัมภีร์พุทธศาสนา
- พธ. 653 จริยศาสตร์แนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 653 Buddhist Ethics
 ทฤษฎีของจริยศาสตร์ในพุทธศาสนา ได้แก่ ความดี ความสุข เสรีภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม ตลอดจนการประยุกต์กับปัญหาจริยศาสตร์ร่วมสมัย
- พธ. 654 จิตวิทยาแนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 654 Buddhist Psychology
 ทฤษฎีจิตวิทยาในพุทธศาสนา โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับปรมัตถธรรม โดยเปรียบเทียบกับหลักการของนักจิตวิทยาตะวันตก
- พธ. 655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม 3 (3-0-9)
 BU 655 Buddhism and Environment
 หลักคำสอนและแนวคิดของพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมสภาพแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ
- พธ. 656 สตรีในพุทธศาสนา 3 (3-0-9)
 BU 656 Women in Buddhism
 ความเป็นมาและพัฒนาการของสถานภาพและบทบาทของสตรีในพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน
- พธ. 657 ศิลปวัฒนธรรมในพุทธศาสนา 3 (3-0-9)
 BU 657 Art and Culture in Buddhism
 แนวคิดทางพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อศิลปะและวัฒนธรรมประเภทต่างๆ ได้แก่ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ศาสนพิธี และศาสนบุคคล

- พธ. 658 แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนาในสังคมไทย 3 (3-0-9)
 BU 658 New Buddhist Concepts and Movements in Thai Society
 แนวคิดและขบวนการใหม่ๆ ทางพุทธศาสนาจากกลุ่มศาสนาและสำนักต่างๆ ในสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- พธ. 663 พุทธศาสนากับการศึกษา 3 (3-0-9)
 BU 663 Buddhism and Education
 ความหมาย จุดมุ่งหมายและวิธีการของการศึกษาตามแนวคิดทางพุทธศาสนา ตลอดจนบทบาทของพุทธศาสนาที่มีต่อการศึกษาในปัจจุบัน
- พธ. 664 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-9)
 BU 664 Buddhism and Scientific
 ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ การเปรียบเทียบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์กับคำสอนของพุทธศาสนา การใช้หลักการทางพุทธศาสนาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- พธ. 665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน 3 (3-0-9)
 BU 665 Buddhism and Contemporary Society
 ความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างพุทธศาสนากับเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ในสถานการณ์ปัจจุบัน
- พธ. 666 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก 3 (3-0-9)
 BU 666 Buddhism and Western Philosophy
 เปรียบเทียบแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก เพื่อให้เห็นความคล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของทั้งสองแนวคิดต่อปัจเจกบุคคลและสังคม
- พธ. 667 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก 3 (3-0-9)
 BU 667 Buddhism and Eastern Philosophy
 เปรียบเทียบแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก เพื่อให้เห็นความคล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของทั้งสองแนวคิดต่อปัจเจกบุคคลและสังคม
- พธ. 743 มัชฌิมิกาวาท 3 (3-0-9)
 BU 743 Madhyamikavada
 แนวคิดและพัฒนาการของมัชฌิมิกาวาทที่มีอิทธิพลต่อพุทธศาสนาในประเทศต่างๆ

- พธ.793 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง 3 (3-0-9)
 BU 793 Special Topics in Buddhism
 หัวข้อที่น่าสนใจหรือประเด็นถกเถียงที่สำคัญทางพุทธศาสนาในสมัยปัจจุบัน โดยอาจารย์ผู้สอน เป็นผู้กำหนดหัวข้อ พร้อมให้คำแนะนำและควบคุมการค้นคว้าวิจัย
- พธ.794 การศึกษาโดยเอกเทศ 3 (3-0-9)
 BU 794 Individual Study
 หัวข้อทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาแต่ละคนมีความสนใจเป็นพิเศษ อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาแต่ละคนเลือกหัวข้อที่ตนเองสนใจ โดยอาจารย์เป็นผู้ควบคุมการค้นคว้าวิจัย
- พธ. 795 พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย 3 (3-0-9)
 BU 795 Buddhism in English for Research
 แนวคิดทางพุทธศาสนาในงานเขียนที่เป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งการใช้อักษรโรมันในการเขียนคำศัพท์พุทธศาสนาที่เป็นภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเพื่อการวิจัย
- พธ. 796 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย 3 (3-0-9)
 BU 796 Pali for Research
 หลักไวยากรณ์ การอ่านและการแปลภาษาบาลี แนวทางการค้นคว้าตำราภาษาบาลีทั้งพระไตรปิฎก อรรถกถา และคัมภีร์อื่นๆ เพื่อประกอบการวิจัย
- พธ. 797 สัมมนาพุทธศาสนา 3 (3-0-9)
 BU 797 Seminar in Buddhism
 วิเคราะห์หลักธรรม แนวคิด และหลักปฏิบัติที่สำคัญทางพุทธศาสนา โดยใช้วิธีสัมมนาและอภิปราย

วิทยานิพนธ์

พธ. 800 วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

BU 800 Thesis

การสร้างโครงการวิจัยและการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพุทธศาสนาหรือสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ จริยธรรมในการทำวิจัย และจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับที่	เลขที่ บัตรประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี
1.	3100602814xxx	รองศาสตราจารย์ ดร.	ภัทรพร สิริกาญจน	Ph.D. (Religious Studies) อ.ม. (ปรัชญา) อ.บ. (ปรัชญา)	University of Pennsylvania,	2528
					U.S.A.	2520
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2514
2.	3102101262xxx	รองศาสตราจารย์ ดร.	วัชระ งามจิตรเจริญ	อ.ค. (ปรัชญา) M.A. (Philosophy) พธ.บ. (ปรัชญาและศาสนา)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2545
					University of Delhi, India	2531
					มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2527
3.	3710900503xxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	มนตรี สืบด้วง	พธ.ค. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) พธ.บ. (ศาสนา)	มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2552
					มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2542
					มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2537
4.	3100904835xxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	สุมาลี มหณรงค์ชัย	อ.ม. (ปรัชญา) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2541
					มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	2535
5.	3101201037xxx	อาจารย์	दनัย ปริษาเพิ่มประสิทธิ์	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2545
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2541

ลำดับที่ 1 – 3 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3.2.2 อาจารย์ประจำ

ลำดับที่	เลขที่ บัตรประชาชน	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี
1.	3100602814xxx	รองศาสตราจารย์ ดร.	ภัทรพร สิริกาญจน	Ph.D. (Religious Studies) อ.ม. (ปรัชญา) อ.บ. (ปรัชญา)	University of Pennsylvania U.S.A.	2528
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2520
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2514
2.	3102101262xxx	รองศาสตราจารย์ ดร.	วัชระ งามจิตรเจริญ	อ.ค. (ปรัชญา) M.A. (Philosophy) พธ.บ. (ปรัชญาและศาสนา)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2545
					University of Delhi, India	2531
					มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2527
3.	3710900503xxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	มนตรี สืบด้วง	พธ.ค. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) พธ.บ. (ศาสนา)	มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2552
					มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2542
					มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2537
4.	3100904835xxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	สุมาลี มหณรงค์ชัย	อ.ม. (ปรัชญา) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2541
					มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	2535
5.	3101201037xxx	อาจารย์	दनัย ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2545
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2541
6.	3112101361xxx	รองศาสตราจารย์	จุฑาทิพย์ อุมะวิชนี	M.A. (International Relations Studies) B.A. (Humanities and Philosophy)	Claremont Graduate University California, U.S.A.	2517
					Scripps College, U.S.A.	2514

ลำดับที่	เลขที่ บัตรประชาชน	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี
7.	3010911503xxx	อาจารย์	ธีรพจน์ ศิริจันทร์	อ.ม. (ปรัชญา) น.บ.	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535 2529
8.	3000904826xxx	อาจารย์	ขนิษฐา ศรีไพบูลย์	อ.ม. (ปรัชญา) วท.บ. (พยาบาลและผดุง ครรภ์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล	2538 2530
9.	3111201035xxx	อาจารย์	ไพลิน ปิ่นสำอาง	อ.ม. (ปรัชญา) ศศ.บ. (ปรัชญา)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2550 2546

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

ไม่มี

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

หลักสูตรมี 1 แผนการศึกษา คือ แผน ก แบบ ก 2 แผนศึกษารายวิชา และทำวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ : การสร้างโครงการวิจัยและดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ จริยธรรมในการทำวิจัย และจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

- 1) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ
- 2) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 3) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ
- 4) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะกับการแก้ไขปัญหาในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

5.3 ช่วงเวลา

การทำวิทยานิพนธ์ แผน ก แบบ ก 2 ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษาที่ 2

5.4 จำนวนหน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

5.5 ข้อกำหนดการทำวิทยานิพนธ์

5.5.1 การทำวิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)

1) การจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจะจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ต่อเมื่อศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

2) นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย

3) หลังจากจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว นักศึกษาต้องเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการโครงการปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เพื่อให้คณบดีคณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมไม่น้อยกว่า 3 ท่าน ซึ่งจะให้คำแนะนำนักศึกษา รวมทั้งสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และสอบวิทยานิพนธ์

4) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

5.6 การเตรียมการ

5.6.1 นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชา พท. 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา และรายวิชา พท. 502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ เป็นวิชาเสริมพื้นฐานโดยไม่นับหน่วยกิต ให้ความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา

5.6.2 เนื้อหาวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนศึกษา โดยมีรายงานที่ต้องนำส่งตามรูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

5.6.3 นักศึกษาจะต้องทำวิทยานิพนธ์ภายใต้การแนะนำและควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยให้คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำหน้าที่แนะนำการเขียนวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

5.7 กระบวนการประเมินผล

5.7.1 วิทยานิพนธ์

1) การสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

กระทำโดยวิธีการนำเสนอในที่ประชุมและสอบปากเปล่า โดยอาจารย์ผู้สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกดังกล่าว ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ แต่ต้องไม่เป็นประธานกรรมการและต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ด้วยทุกครั้ง

2) การสอบวิทยานิพนธ์

กระทำโดยวิธีนำเสนอในที่ประชุมและสอบปากเปล่า โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นกรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ซึ่งการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จะกระทำได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุจำเป็น

การดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ โดยคณะศิลปศาสตร์ จะตั้งกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อย่างน้อย 3 คน โดยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน และประธานคณะกรรมการต้องไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะได้รับผลระดับ S ต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1.1 แก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์	1.1 จัดกิจกรรมเดี่ยวและกลุ่ม, ฝึกให้นักศึกษาคิดเชิงวิเคราะห์
1.2 มุ่งมั่นในการให้บริการสาธารณะ	1.2 เน้นให้นักศึกษาเข้าใจถึงการเสียสละ, จัดประชุมสัมมนา เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้ามาช่วยจัดงานดังกล่าว
1.3 เปิดใจยอมรับความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกัน	1.3 จัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองทางศาสนา และความเชื่อที่แตกต่างกัน

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนเชิงวิชาการหรือวิชาชีพ โดยคำนึงถึงความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และเมื่อไม่มีข้อมูลทางจรรยาบรรณวิชาชีพหรือไม่มีระเบียบข้อบังคับเพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ก็สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรมและชัดเจนมีหลักฐาน และตอบสนองปัญหาเหล่านั้นตามหลักการ เหตุผล และค่านิยมอันดีงาม ให้ข้อสรุปของปัญหาด้วยความไวต่อความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ริเริ่มในการยกปัญหาทางจรรยาบรรณที่มีอยู่เพื่อทบทวนและแก้ไข สนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้การวินิจฉัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการกับข้อโต้แย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ในสภาพแวดล้อมของการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น โดยมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่น้อยกว่า 6 ข้อดังนี้

- 1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- 2) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 3) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ
- 4) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 5) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
- 6) มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกรายวิชาที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่างที่ครอบคลุมประเด็นและปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี ทั้งการประเมินระหว่างเรียน ภายหลังสิ้นสุดวิชาและภายหลังสำเร็จการศึกษา

3.1 ประเมินระหว่างเรียน โดยผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยกลุ่มเพื่อน อาจารย์ ฯลฯ โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ทั้งการสัมภาษณ์ การสังเกต ใช้แบบสอบถาม สันทนาการแบบบันทึก แบบประเมินและแบบวัดที่เกี่ยวข้อง

3.2 ประเมินภายหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยให้บัณฑิตประเมินผลตนเอง ประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์

2.2 ด้านความรู้

1. ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญและนำมาประยุกต์ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติในวิชาชีพ มีความเข้าใจทฤษฎีการวิจัยและการปฏิบัติทางวิชาชีพนั้นอย่างลึกซึ้งในวิชาหรือกลุ่มวิชาเฉพาะในระดับแนวหน้า มีความเข้าใจในวิธีการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ และการประยุกต์ ตลอดจนถึงผลกระทบของงานวิจัยในปัจจุบันที่มีต่อองค์ความรู้ในสาขาวิชาและต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ ตระหนักในระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในสภาพแวดล้อมของระดับชาติและนานาชาติที่อาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาชีพ รวมทั้งเหตุผลและการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีมาตรฐานด้านความรู้ไม่น้อยกว่า 4 ข้อ ดังนี้

- 1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา
- 2) รู้เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ ความชำนาญทางสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 3) มีความรู้ในแนวกว้างของสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษาเพื่อให้เล็งเห็นการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ๆ ต่อวัฒนธรรม
- 4) สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษาด้วยความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกรายวิชาที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายร่วมกับการอภิปราย การค้นคว้า การวิเคราะห์ และเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่างที่ครอบคลุมประเด็นและปัญหา

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

กลยุทธ์การประเมินประกอบด้วย การประเมินหลายวิธี/กิจกรรม เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินผลด้านความรู้ ทั้งการเรียนการสอนในห้องเรียนและการเรียนด้วยตนเอง เช่นการสอบวัดความรู้โดยใช้ข้อสอบ การรายงานการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์กรณี การทำโครงการ การทำวิทยานิพนธ์

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

1. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดการบริบทใหม่ที่ไม่คาดคิดทางวิชาการและวิชาชีพ และพัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหา สามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ สามารถสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ หรือรายงานทางวิชาชีพ และพัฒนาความคิดใหม่ๆ โดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้เดิมหรือเสนอเป็นความรู้ใหม่ที่ท้าทายสามารถใช้เทคนิคทั่วไปหรือเฉพาะทางในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ซับซ้อนอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งพัฒนาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ สามารถวางแผนและดำเนินการ โครงการสำคัญหรือ โครงการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเอง โดยการใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตลอดถึงการใช้เทคนิคการวิจัย และให้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ซึ่งขยายองค์ความรู้หรือแนวทางการปฏิบัติในวิชาชีพที่มีอยู่เดิมได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีมาตรฐานด้านทักษะทางปัญญาไม่น้อยกว่า 4 ข้อ ดังนี้

- 1) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ
- 2) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 3) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ
- 4) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะกับการแก้ไขปัญหาในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกรายวิชาที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายร่วมกับการอภิปราย การค้นคว้า การวิเคราะห์ และเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่างที่ครอบคลุมประเด็นและปัญหา

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

กลยุทธ์การประเมินประกอบด้วย การประเมินหลายวิธี/กิจกรรม เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินผลด้านทักษะทางปัญญา ทั้งการเรียนการสอนในห้องเรียนและการเรียนด้วยตนเอง เช่นการสอบวัดความรู้โดยใช้ข้อสอบ การรายงานการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์กรณี การทำวิทยานิพนธ์

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน หรือความยุ่งยากระดับสูงทางวิชาชีพได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเองและสามารถประเมินตนเองได้ รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้ มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ในการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่างๆ แสดงทักษะการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานกลุ่ม โดยมีมาตรฐานด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบไม่น้อยกว่า 6 ข้อ ดังนี้

- 1) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน
- 3) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม
- 4) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม
- 5) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
- 6) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกรายวิชาที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายร่วมกับการอภิปราย การค้นคว้า การวิเคราะห์ และเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่างที่ครอบคลุมประเด็นและปัญหา

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีการประเมินหลายด้าน โดยให้ความสำคัญที่กลยุทธ์ ดังนี้

3.1 มีการประเมินผู้เรียนในการแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำและผู้ตาม ในสถานการณ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

3.2 การประเมินทักษะที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำตามสถานการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.3 การประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.4 การประเมินการแสดงออกของการตระหนักถึงความรับผิดชอบในการเรียนรู้ตามประสบการณ์การเรียนรู้ และความสนใจในการพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์และ การสื่อสาร

1. ผลการเรียนรู้ ด้านทักษะในการวิเคราะห์และการสื่อสาร

สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ปัญหาในด้านต่างๆ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมกับบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและและไม่เป็นทางการผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือ โครงการค้นคว้าที่สำคัญโดยมีมาตรฐานด้านทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร ไม่น้อยกว่า 4 ข้อดังนี้

- 1) สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหาและเสนอแนะปัญหาในด้านต่างๆ
- 2) สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาโดยประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์
- 3) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งปากเปล่าและการเขียน เลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนออย่างเหมาะสม
- 4) สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์และการสื่อสาร

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกรายวิชาที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายร่วมกับการอภิปราย การค้นคว้า การวิเคราะห์ และเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่างที่ครอบคลุมประเด็นและปัญหา

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์และการสื่อสาร

มีการประเมินหลายด้าน โดยให้ความสำคัญที่กลยุทธ์ ดังนี้

3.1 มีการประเมินผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบสังเกต แบบประเมินทักษะการพูด การเขียน ในสถานการณ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

3.2 การประเมินทักษะที่แสดงออกถึงทักษะการพูด การฟัง ตามสถานการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.3 การประเมินการแสดงผลของการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศตามประสบการณ์การเรียนรู้ และความสนใจในการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมาย ดังนี้

3.1 คุณธรรม จริยธรรม

- 1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- 2) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 3) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ
- 5) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 5) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
- 6) มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

3.2 ความรู้

- 1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา
- 2) รู้เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ ความชำนาญทางสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 3) มีความรู้ในแนวกว้างของสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษาเพื่อให้เล็งเห็นการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ๆ ต่อวัฒนธรรม
- 4) สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 ทักษะทางปัญญา

- 1) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ
- 2) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 3) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ
- 4) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะกับการแก้ไขปัญหาในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

3.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน
- 3) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม
- 4) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบต่องานในกลุ่ม

- 5) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
- 6) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

3.5 ทักษะในการวิเคราะห์และ การสื่อสาร

- 1) สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหาและเสนอแนะปัญหาในด้านต่างๆ
- 2) สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 3) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งปากเปล่าและการเขียน เลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนออย่างเหมาะสม
- 4) สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม						2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา				4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ						5. ทักษะการ วิเคราะห์และ การสื่อสาร			
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4
วิชาเสริมพื้นฐาน																								
พธ. 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	○	●	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●
พธ. 502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ	●	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●
วิชาบังคับ																								
พธ. 610 ประวัติพุทธศาสนา	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●
พธ. 630 พระไตรปิฎกและอรรถกถา	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●
พธ. 640 พุทธศาสนาเถรวาท	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●
พธ. 641 พุทธศาสนamahayan	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●
พธ. 680 ธรรมเนียมในพุทธศาสนา	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	●	●
วิชาเลือก																								
พธ. 603 คณะสงฆ์ไทย	●	●	○	●	●	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●
พธ. 613 พุทธศาสนาในประเทศไทย	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	●	●
พธ. 614 พุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น	●	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	●
พธ. 615 พุทธศาสนาแบบทิเบต	●	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	●
พธ. 633 พระสูตรมหายาน	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	●

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม						2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา				4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ						5. ทักษะการ วิเคราะห์และ การสื่อสาร			
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4
วิชาเลือก (ต่อ)																								
พธ. 643 พุทธปรัชญา	○	●	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	●
พธ. 644 ตรรกวิทยาแนวพุทธ	●	●	○	●	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	●
พธ. 653 จริยศาสตร์แนวพุทธ	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○	○	●	●	○	●	●	○	●	●
พธ. 654 จิตวิทยาแนวพุทธ	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	●	●	○	●	●
พธ. 655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	●	●
พธ. 656 สตรีในพุทธศาสนา	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	○	○	○	●	●	○	●	●	○	●	●
พธ. 657 ศิลปวัฒนธรรมในพุทธศาสนา	●	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●
พธ. 658 แนวคิดและขบวนการใหม่ทาง พุทธศาสนาในประเทศไทย	●	●	●	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●
พธ. 663 พุทธศาสนากับการศึกษา	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	○	●	●	●
พธ. 664 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●
พธ. 665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน	●	●	○	○	●	●	○	●	○	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	●
พธ. 667 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก	●	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○
พธ. 668 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก	●	●	○	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●
พธ. 743 มัชฌมิกวาท	●	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	●
พธ. 793 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	●
พธ. 794 การศึกษาโดยเอกเทศ	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	○	●	●

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม						2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา				4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ						5. ทักษะการ วิเคราะห์และ การสื่อสาร			
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4
วิชาเลือก (ต่อ)																								
พธ. 795 พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการ วิจัย	○	●	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●
พธ. 796 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●
พธ. 797 สัมมนาพุทธศาสนา	●	●	●	●	●	○	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	●	●
วิทยานิพนธ์ (สำหรับแผน ก แบบ ก2)																								
พธ. 800 วิทยานิพนธ์	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	○	●	●

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผล ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ดังนี้

1.1 การวัดผลการศึกษาแบ่งเป็น 9 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยกิตดังต่อไปนี้

ระดับ	A	A ⁻	B ⁺	B	B ⁻	C ⁺	C	D	F
ค่าระดับ	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.00	0.00

1.2 การนับหน่วยกิตที่ได้ให้นับรวมเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับต่ำกว่า C ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นและค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

1.3 นักศึกษาที่ได้ระดับ U หรือ ระดับต่ำกว่า C ในรายวิชาใดที่เป็นรายวิชาใดที่เป็นวิชาบังคับในหลักสูตร จะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นได้อีกเพียง 1 ครั้ง และครั้งหลังนี้จะต้องได้ระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C มิฉะนั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

รายวิชาที่ได้ค่าระดับตามความในวรรคแรกนั้น หากเป็นรายวิชาเลือก นักศึกษาอาจจะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก หรืออาจจะลงทะเบียนศึกษารายวิชาเลือกอื่นแทนก็ได้

นักศึกษาที่ได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า C ในรายวิชาใด ไม่มีสิทธิจดทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก เว้นแต่หลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

1.4 การวัดผลวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับ S (ใช้ได้) และระดับ U (ใช้ไม่ได้) หน่วยกิตที่ได้จะไม่นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ย

1.5 การวัดผลวิชาเสริมพื้นฐาน และการสอบภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับ P (ผ่าน) และ ระดับ N (ไม่ผ่าน) และไม่นับหน่วยกิต

1.6 เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 มีคณะกรรมการทวนสอบที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

2.2 คัดเลือกรายวิชาที่ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือกที่คณะกรรมการทดสอบกำหนด

2.3 คณะกรรมการตรวจสอบการให้คะแนนกับข้อสอบรายงาน โครงการงาน และกิจกรรมอื่นๆ ที่ผู้เรียนรับมอบหมาย

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- 3.1 ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครอบคลุมโครงสร้างหลักสูตรและมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต
- 3.2 ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00
- 3.3 ได้ค่าระดับ P (ผ่าน) ในการสอบภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือศึกษาและสอบผ่านวิชา มธ. 005 ภาษาอังกฤษ 1 และ มธ. 006 ภาษาอังกฤษ 2
- 3.4 ได้ระดับ S (ใช้ได้) ในการสอบวิทยานิพนธ์ โดยการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่ คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้ง และนำวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์และเขียนเล่มเรียบร้อยแล้ว มามอบให้มหาวิทยาลัยตามระเบียบ
- 3.5 ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)
- 3.6 ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่คณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1. มีการปฐมนิเทศแนะแนวทางการเป็นครูแก่อาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัย สถาบัน คณะ ตลอดจนหลักสูตรที่สอน
2. ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชา สนับสนุนการศึกษาต่อ ฝึกอบรม สัมมนา นำเสนอ บทความทั้งในและต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

1. ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชา สนับสนุนการศึกษาต่อ ฝึกอบรม สัมมนา นำเสนอ บทความทั้งในและต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์
2. การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลให้ทันสมัย

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม
2. มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการ

3. ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

4. จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย

5. จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่างๆ ของคณะ

6. จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่างๆ ของคณะ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

1.1 คณะประกาศข้อปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลและแนวทางการควบคุมคุณภาพ

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร โครงการปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

1.3 มอบหมายความรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ ให้อาจารย์ในภาควิชา

1.4 ประธานโครงการควบคุมการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้เป็นไปตามรายละเอียดของหลักสูตร

1.5 ประธานโครงการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาและดำเนินการประเมินผลการสอนของอาจารย์

1.6 แต่งตั้งคณะกรรมการภายนอกทบพวน/ประเมินผลการดำเนินการ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิติดตามรายละเอียดหลักสูตรเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาและปรับปรุงตามความเหมาะสม

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
1. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยอาจารย์และนักศึกษามีความเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางด้านสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา 2. กระตุ้นให้นักศึกษามีความสามารถในการค้นคว้า วิจัย ทางด้านพุทธศาสนศึกษา	1. จัดให้หลักสูตรสอดคล้องกับองค์ความรู้ใหม่ทางด้านพุทธศาสนศึกษา 2. ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 5 ปี 3. จัดแนวทางการเรียนให้นักศึกษาได้ค้นคว้า วิจัย ทางด้านพุทธศาสนศึกษา	- หลักสูตรที่สามารถอ้างอิงกับมาตรฐานที่กำหนดและมีการปรับปรุงสม่ำเสมอ - จัดรูปแบบการเรียนการสอนให้นักศึกษา ได้ค้นคว้า วิจัย ทางด้าน

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
3. ตรวจสอบและปรับปรุง หลักสูตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน 4. มีการประเมินมาตรฐานของ หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ 4. จัดให้มีการตีพิมพ์และเผยแพร่ วิทยานิพนธ์ทั้งระดับชาติและ นานาชาติ 5. สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนเป็น ผู้นำในทางวิชาการและ/หรือ เป็น ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง 6. มีการประเมินหลักสูตร โดย คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ทุกปีและภายนอกอย่างน้อยทุก 4 ปี 7. ประเมินความพึงพอใจของ หลักสูตรและการเรียนการสอน โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	พุทธศาสนศึกษา อย่างต่อเนื่องและ เป็นระบบ - มีการตีพิมพ์และเผยแพร่ วิทยานิพนธ์ทั้งระดับชาติและ นานาชาติ - จำนวนและรายชื่อคณาจารย์ ประจำ ประวัติอาจารย์ด้านคุณวุฒิ ประสบการณ์ ผลงานงานวิชาการ - ประเมินหลักสูตร โดย คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ทุกปีและภายนอกอย่างน้อยทุก 4 ปี - ประเมินความพึงพอใจของ หลักสูตรและการเรียนการสอน โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

มีคณะกรรมการ โครงการปริญญาโทสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา ทำหน้าที่วางแผนและบริหาร
งบประมาณในลักษณะของโครงการปกติ

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

ห้องสมุดที่นักศึกษาสามารถใช้ค้นคว้าได้โดยสะดวกทั้งหนังสือ ตำรา และวารสารวิชาการทาง
พุทธศาสนา ได้แก่ หอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ และหอสมุดป๋วย อึ๊งภากรณ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ตลอดจนห้องสมุดอื่นๆ ภายในมหาวิทยาลัย ในความดูแลของ
สำนักหอสมุด

หนังสือทางด้านปรัชญาและศาสนา		20,000 เล่ม
หนังสือทางด้านพุทธศาสนา(ภาษาไทย)	จำนวน	22,471 เล่ม
วารสาร		
ภาษาไทย		456 รายการ
ภาษาต่างประเทศ		167 รายการ
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย		30 รายการ

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

- 2.3.1 มีคณะกรรมการภาควางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนของคณะ
- 2.3.2 ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอรายชื่อสื่อที่ต้องการใช้ต่อภาควิชา
- 2.3.3 คณะจัดสรรงบประมาณประจำปีและจัดซื้อตำราและสื่อต่างๆ

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

- 2.4.1 คณะกรรมการภาควางแผนการประเมินอย่างมีส่วนร่วมกับผู้สอน ผู้ใช้ และบุคลากรที่รับผิดชอบทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ
- 2.4.2 ประเมินความเพียงพอจากความต้องการการใช้ของอาจารย์ และผู้เรียน และให้ได้มาตรฐานตามที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด
- 2.4.3 จัดทำระบบติดตามการใช้ทรัพยากรทั้งตำราหลัก สิ่งพิมพ์ และสื่อต่างๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของภาควิชา ของคณะ และนำผลมาใช้ในการบริหารทรัพยากร

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

- 3.1.1 กำหนดคุณสมบัติอาจารย์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด นอกจากนั้นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และการใช้สารสนเทศ การสื่อสาร เช่น คอมพิวเตอร์และโปรแกรมขั้นพื้นฐาน
 - 3.1.2 ประกาศรับสมัครและประชาสัมพันธ์โดยทั่ว
 - 3.1.3 สืบค้นประวัติ และคุณสมบัติของผู้สมัครจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้อย่างเป็นระบบ และมีการตรวจสอบข้อมูลอย่างเป็นธรรม
 - 3.1.4 ทดสอบความสามารถในสาขาวิชา
 - 3.1.5 ทดสอบความสามารถในการสอนและการใช้สื่อการศึกษา
 - 3.1.6 เสนอแต่งตั้งและประเมินการปฏิบัติงานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
- ### 3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร
- 3.2.1 อาจารย์ร่วมกับผู้เรียนประเมินรายวิชาเมื่อสิ้นสุดรายวิชาทุกรายวิชา
 - 3.2.2 อาจารย์ร่วมในการสัมมนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา
 - 3.2.3 อาจารย์เสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อรวบรวมและจัดทำร่างการ

ปรับปรุงหลักสูตร

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

- 3.3.1 การจัดจ้างอาจารย์พิเศษให้ทำได้เฉพาะหัวข้อเรื่องที่ต้องการความเชี่ยวชาญพิเศษเท่านั้น
- 3.3.2 การพิจารณาจะต้องผ่านการกลั่นกรองของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- 3.3.3 กลุ่มวิชาโดยหัวหน้าภาค/ประธานโครงการเป็นผู้เสนอความต้องการในการจ้างและเสาะหาผู้มีคุณสมบัติตรงความต้องการเสนอต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

- 3.3.4 การจัดจ้างอาจารย์พิเศษ ต้องวางแผนล่วงหน้าเป็นรายภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย
- 3.3.5 จัดให้มีการประเมินการสอนของอาจารย์พิเศษทุกครั้งที่มีการสอน
- 3.3.6 คุณสมบัติของอาจารย์พิเศษจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งให้เป็นไปตามความต้องการของคณะและนโยบายของมหาวิทยาลัย

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

- 4.2.1 จัดให้มีการทัศนศึกษาปีละ 1 ครั้ง
- 4.2.2 ให้นำผลการวางแผนความต้องการในการพัฒนาตนเองโดยรวบรวมเป็นแผนประจำปีเพื่อให้คณะสนับสนุนงบประมาณได้เหมาะสม
- 4.2.3 คณะมีหน่วยวิจัยสถาบันและวิจัยเพื่อพัฒนา โดยสนับสนุนงบประมาณประจำปี เช่นเดียวกับหน่วยวิจัยอื่นๆ

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่นๆ แก่นักศึกษา

- 5.1.1 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการปฏิบัติและประสบการณ์จริง
- 5.1.2 มีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่นักศึกษาทุกคน
- 5.1.3 มีระบบการสื่อสารข้อมูลให้เข้าถึงนักศึกษาอย่างทั่วถึง เช่น การสื่อสารผ่าน Website หรือ E-mail เป็นต้น
- 5.1.4 มีการสนับสนุนให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการกับต่างประเทศ

5.2 การอุทิศตนของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขอคู่มือคำตอบ ตลอดจนคู่มือและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

มีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน และความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต และมุ่งให้บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพได้ตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1) มีอาจารย์รับผิดชอบหลักสูตร ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
2) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
3) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ	✓	✓	✓	✓	✓
4) มีรายละเอียดของรายวิชา ตามแบบ มคอ.3 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ตามแบบ มคอ.5 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
6) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา		✓	✓	✓	✓
7) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
8) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
9) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
10) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
11) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
12) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0		✓	✓	✓	✓
13) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0	✓	✓	✓	✓	✓
14) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอน และ				✓	✓

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					
15) จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดระยะเวลาของหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของจำนวนนักศึกษาที่คงอยู่ในชั้นปีที่ 2				✓	✓
16) ร้อยละของนักศึกษามีงานทำภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80					✓

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียนโดยผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนทุกๆ หัวข้อว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยประเมินจากแบบทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การอภิปรายโต้ตอบจากนักศึกษาการตอบคำถามของนักเรียนในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้วก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนการสอน

การทดสอบกลางภาคเรียน ปลายภาคเรียน จากรายงาน จะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่เรียนไป หากพบว่ามีปัญหา ก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ให้นักศึกษาได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ทุกด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา และการใช้สื่อการสอนในรายวิชา

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม จะดำเนินการทุกๆ ปี เพื่อนำผลการประเมิน ไปพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน โดยมีวิธีการประเมินดังนี้

1) การทบทวนหลักสูตร การเรียนการสอน เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเนื้อหาหลักสูตรที่ใกล้เคียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในด้านสังคมอาจมีผลกระทบต่อหลักสูตร

2) จัดสัมมนา/กิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพหลักสูตร เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากคณาจารย์ นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมทั้งสร้างช่องทางการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3) ประเมินความพึงพอใจของหน่วยงานต่อคุณภาพของมหาบัณฑิต และประสิทธิภาพของมหาบัณฑิตในการปฏิบัติงานในหน่วยงาน เพื่อนำผลการประเมินมาประกอบการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

- คณะกรรมการประเมินหลักสูตรของคณะจัดทำรายงานการประเมินผล และเสนอประเด็นที่จำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตร

- จัดประชุมสัมมนาเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร
- เชิญผู้ทรงคุณวุฒิอ่านหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร สิริกาญจน

บทความภาษาไทย

- 1) ภัทรพร สิริกาญจน. “คุณค่าของชีวิตมนุษย์กับโทษประหารในสังคมไทยปัจจุบัน,”
วารสารราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ 30 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มีนาคม 2548) : 240 – 250.
- 2) ภัทรพร สิริกาญจน. “ ‘คนดี’ ตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว,”
วารสารราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ 31 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2549) : 323 – 333
- 3) ภัทรพร สิริกาญจน. “การกระตุ้นอารมณ์เพื่อประโยชน์ทางจริยธรรม” วารสารราชบัณฑิตยสถาน
ปีที่ 32 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2550) : 249 – 266
- 4) ภัทรพร สิริกาญจน. “จากไตรภูมิพระร่วงถึงภิกษุสันดานกา : ความเชื่อ ความงาม ความจริง,”
วารสาร พ.ศ.ล. ปีที่ 41 ฉบับที่ 262 (มกราคม – มีนาคม 2551) : 23 - 37
- 5) ภัทรพร สิริกาญจน. “ปรากฏการณ์จตุคามรามเทพในมุมมองทางจริยศาสตร์,”
วารสารราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ 33 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2551) : 48 – 63
- 6) ภัทรพร สิริกาญจน. “ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ‘ความยากจน’ กับการทำดีทำชั่ว” วารสาร พ.ศ.ล.
ปีที่ 41 ฉบับที่ 265 (ตุลาคม – ธันวาคม 2551) : 28 – 45

บทความภาษาอังกฤษ

- 1) Sirikanchana, Pataraporn. “Buddhism and the Middle Class’ Dharmic Practice in Thailand.”
In Journal of the World Buddhist University Vol.4 No 1 (B.E.2550/2007) : 39 – 52
- 2) Sirikanchana, Pataraporn. “Democracy in the Light of Buddhadasa.” In Journal of the World
Buddhist University Vol.4 No 2 (July - December B.E.2550/2007) : 43 – 51
- 3) Sirikanchana, Pataraporn. “Poverty Reduction in the Buddhist Perspective.” In Journal of the
World Buddhist University Vol.5 No 2 (January - June B.E.2551/2008) : 53 – 69
- 4) Sirikanchana, Pataraporn. “Essential Facets of Thai Buddhism.” In Journal of the World Buddhist
University Vol.5 No 2 (July - December B.E.2551/2008) : 31 – 73

รองศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ

ตำรา

วัชระ งามจิตรเจริญ. พุทธศาสนาเถรวาท, ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552) 492 หน้า

วิจัย

- 1) วัชระ งามจิตรเจริญ. “แนวความคิดเรื่องอंत्रภพในพุทธศาสนาเถรวาท,” รายงานวิจัย, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- 2) วัชระ งามจิตรเจริญ. “แนวคิดในการใช้พุทธธรรมเพื่อดำเนินการทางเศรษฐกิจในสังคมทุนนิยม : กรณีศึกษา,” รายงานวิจัย, ศูนย์พุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552

บทความ

- 1) วัชระ งามจิตรเจริญ. “ความยุติธรรมกับความเกื้อกูลในจริยศาสตร์สตรีนิยม,” วารสารศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2548)
- 2) วัชระ งามจิตรเจริญ. “มายากับความเป็นจริงของโลกในปรัชญาอุปนิษท,” วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มีนาคม 2549)
- 3) วัชระ งามจิตรเจริญ. “แนวคิดเรื่องอंत्रภพในพุทธศาสนาเถรวาท,” บทความวิจัย, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550
- 4) วัชระ งามจิตรเจริญ. “แนวคิดเรื่องกายในคริสต์ศาสนาและพระพุทธรูปเถรวาท,” มหาจุฬาวชิการ, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2550

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี สืบด้วง

วิจัย

มนตรี สืบด้วง. “ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจ ในทัศนะทางจิตวิทยากับพุทธศาสนา,” ทุนอุดหนุนการวิจัยจากโครงการวิจัยเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี พ.ศ. 2550

บทความ

- 1) มนตรี สืบด้วง. “กรรมนิยามกับปัญหาจริยศาสตร์สมัยใหม่” วารสาร ศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2548) 36-62 (27 หน้า)
- 2) มนตรี สืบด้วง. “การตกแต่งโรงแรมด้วยพุทธศิลป์” วารสาร พ.ศ.ล. ปีที่ 38 ฉบับที่ 251 (เมษายน – มิถุนายน 2548) 6-17 (23 หน้า)

- 3) มนตรี สืบด้วง. “การบวชเป็นภิกษุณี : คติหรืออคติทางเพศ” วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปีที่ 1 ฉบับที่ 1
(ตุลาคม – ธันวาคม 2548) 120-154 (35 หน้า)
- 4) มนตรี สืบด้วง. “พุทธจริยศาสตร์กับการโคลนนิ่งเพื่อการรักษาโรค,” นิตยสาร ธรรมทรรศน์.
ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (พฤศจิกายน 2548 – กุมภาพันธ์ 2549) 25-54 (30 หน้า)
- 5) มนตรี สืบด้วง. “พุทธธรรมกับทัศนะที่แตกต่างกันของพระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตฺโต) และ
พระเมตตานุนิโท,” วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1
(มกราคม – มิถุนายน 2550) 160-188 (29 หน้า)
- 6) มนตรี สืบด้วง. “ครุธรรม 8 : ปัญหาสิทธิสตรีในพระพุทธศาสนา,” วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2550)
101-127 (27 หน้า)
- 7) มนตรี สืบด้วง. “ศิลปะการสอนพระภิกษุของพระพุทธเจ้า,” รวมบทความทางวิชาการ
20 ปีบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2551) 122-133
(12 หน้า)
- 8) มนตรี สืบด้วง. “อุบาสิกาคือเป็นเอตทัคคะในบรรดาอุบาสิกายุคใดในมาน,” วารสารราชภัฏ-
ตะวันตก ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2551) 19-36 (18 หน้า)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมาลี มหณรงค์ชัย

หนังสือ/ตำรา

- 1) ศิลปาโล (นามปากกา). ศิล 5 : ฉบับคู่มือรักษาใจ, (กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2548) 78 หน้า
- 2) สุมาลี มหณรงค์ชัย. พระนาคราชชะงักกับคำสอนว่าด้วยทางสายกลาง, (กรุงเทพฯ : สยาม, 2548)
298 หน้า
- 3) ศิลปาโล(นามปากกา). สวรรค์คนเป็นสวรรค์คนตาย : ฉบับคู่มือค้นหาความจริง, (กรุงเทพฯ :
อมรินทร์, 2549) 83 หน้า
- 4) ศิลปาโล (นามปากกา). กาม โลกีย์ : ฉบับคู่มือเข้าใจชีวิต, (กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2549) 80 หน้า
- 5) สุมาลี มหณรงค์ชัย. มหายาน ภาษาคน-ภาษาธรรม, (กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2550)
- 6) สุมาลี มหณรงค์ชัย. พุทธศาสนามหายาน(ฉบับปรับปรุง), พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : สยาม, 2550)
412 หน้า
- 7) สุมาลี มหณรงค์ชัย. พระชินพุทธะห้าพระองค์, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2552) 164 หน้า

บทความ

- 1) สุมาลี มหณรงค์ชัย. “พุทธปรัชญาสำนักอวตังสกะ พุทธแบบเต๋าหรือเต๋าแบบพุทธ”, วารสารพุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (2545)
- 2) สุมาลี มหณรงค์ชัย. “ปรัชญาเต๋ากับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในเยาวชน,” เต๋าชิน แม็กกาซีน, (2549)

อาจารย์ดุษฎี ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์

วิจัย

- 1) ดุษฎี ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์. “หลักสูตรวิชาพุทธศาสนาในโรงเรียนไทย”. โครงการวิจัยพุทธศาสนศึกษา ศูนย์พุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547. (235 หน้า)
- 2) ดุษฎี ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์. “พระสงฆ์กับทรัพย์สินส่วนตัว”. โครงการวิจัยพุทธศาสนศึกษา ศูนย์พุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552. (227 หน้า)

บทความ

- 1) ดุษฎี ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์. “หลักสูตรวิชาพุทธศาสนาในโรงเรียนไทย”, วารสารพุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 พ.ศ.2548. (58 หน้า)
- 2) ดุษฎี ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์. “การศึกษาพระธรรมวินัยในพุทธศาสนา: วิวัฒน์หรือวิบัติ”, วารสารศิลปศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน พ.ศ.2549. (23 หน้า)
- 3) ดุษฎี ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์. “หลักสูตรการศึกษาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนไทย: รุ่งเรืองหรือร่วงโรย”, วารสารศิลปศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ.2549. (32 หน้า)
- 4) ดุษฎี ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์. “น้ำคือชีวิต”, วารสารราชบัณฑิตยสถาน ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550. (17 หน้า)

ภาคผนวก 2 ภาระงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ	รายนามอาจารย์	ภาระงานสอนก่อนปรับปรุงหลักสูตร (ชั่วโมง:สัปดาห์)					ภาระงานสอนภายหลังปรับปรุงหลักสูตร (ชั่วโมง:สัปดาห์)					ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ / การค้นคว้าอิสระก่อน ปรับปรุงหลักสูตร (จำนวนนักศึกษา)		ภาระงานที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ / การค้นคว้า อิสระหลังปรับปรุงหลักสูตร (จำนวนนักศึกษา)	
		ป.ตรี	ประกาศน บัณฑิต	ป.โท	ป.เอก	รวม	ป.ตรี	ประกาศน บัณฑิต	ป.โท	ป.เอก	รวม	วิทยานิพนธ์	การ ค้นคว้า อิสระ	วิทยานิพนธ์	การ ค้นคว้า อิสระ
1.	รศ. ดร.ภัทรพร สิริกาญจน	-	-	6	-	6	-	-	6	-	6	5	-	5	-
2.	รศ. ดร.วัชรระ งามจิตรเจริญ	-	-	6	-	6	-	-	6	-	6	5	-	5	-
3.	ผศ.ดร.มนตรี สืบด้วง	3	-	3	-	6	3	-	3	-	6	5	-	5	-
4.	ผศ.สุมาลี มหณรงค์ชัย	3	-	3	-	6	3	-	3	-	6	5	-	5	-
5.	อ.दनัย ปรึกษาเพิ่มประสิทธิ์	3	-	6	-	9	3	-	6	-	9	5	-	5	-

ภาคผนวก 3 แบบฟอร์มรายละเอียดในการเสนอขอปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

**การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา ฉบับปี พ.ศ. 2539 เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2553
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**

1. หลักสูตรฉบับดังกล่าวนี้ได้รับทราบ/รับรองการเปิดสอนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 2 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2539
2. สภามหาวิทยาลัย/สภามัน ได้อนุมัติการปรับปรุงแก้ไขครั้งนี้แล้ว ในคราวประชุมครั้งที่...../..... เมื่อวันที่.....
3. หลักสูตรปรับปรุงแก้ไขนี้ เริ่มใช้กับนักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2553 ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป

4. เหตุผลในการปรับปรุงแก้ไข

- 4.1 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา ฉบับปี พ.ศ. 2539 ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2539 ถึง พ.ศ. 2552 เป็นเวลา 13 ปีแล้ว คณะศิลปศาสตร์จึงมีความประสงค์จะปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิชาการตลอดจนสถานการณ์ในยุคปัจจุบันมากขึ้น
- 4.2 องค์ประกอบของหลักสูตรดังกล่าวควรได้รับการปรับปรุงเพื่อให้เกิดความเหมาะสมทางวิชาการ และการสร้างองค์ความรู้สำหรับนักศึกษาในการค้นคว้าและวิจัยระดับสูงต่อไป

5. สาระในการปรับปรุงแก้ไข

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรครั้งนี้ มีสาระสำคัญดังนี้

- 5.1 แก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไป
- 5.2 ปรับโครงสร้างหลักสูตร โดย เพิ่มวิชาบังคับ จาก 9 หน่วยกิต เป็น 15 หน่วยกิต ตัดวิชาบังคับเลือกออกจากโครงสร้างหลักสูตร ลดวิชาเลือกจาก 18 หน่วยกิต เป็น 12 หน่วยกิต ลดหน่วยกิตรวมจากไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต เป็น หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต
- 5.3 รายละเอียดการปรับปรุงแก้ไข และเปลี่ยนแปลง โครงสร้างหลักสูตรดังนี้
 - 1) **วิชาเสริมพื้นฐาน** ไม่นับหน่วยกิตการศึกษา จากเดิม 1 วิชาเพิ่มเป็น 2 วิชา คือ พธ.501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา (เดิม) พธ. 502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ (เพิ่ม)
 - 2) **วิชาบังคับ** 15 หน่วยกิต จากเดิม 9 หน่วยกิต เพิ่มวิชา พธ.640 พุทธศาสนาเถรวาท และ พธ.641 พุทธศาสนมหายาน โดยนำมาจากรายวิชาบังคับเลือกตามหลักสูตรเดิม

3) วิชาเลือก

1. ปรับลดจำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก จาก 18 หน่วยกิต เป็น 12 หน่วยกิต
2. ปรับลดจำนวนรายวิชาเลือกจาก 27 รายวิชา เป็น 24 รายวิชา โดยตัดรายวิชาต่อไปนี้ พธ.615 พุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น พธ.623 พุทธศาสนาแบบศรีลังกาและอิทธิพลต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พธ.665 พุทธศาสนากับเศรษฐกิจ พธ.666 พุทธศาสนากับการเมือง พธ.669 พุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม พธ.734 พุทธศาสนศึกษาเชิงเปรียบเทียบ พธ.755 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ และเพิ่มเติมรายวิชาต่อไปนี้ พธ 633 พระสูตรมหายาน(จากเดิมเป็นวิชาบังคับเลือก) พธ. 644 ตรรกวิทยาแนวพุทธ (จากเดิมเป็นวิชาบังคับเลือก) พธ. 665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน พธ. 796 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย

5.4 สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชาในหลักสูตร ดังนี้

5.4.1 เพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

พธ.800 วิทยานิพนธ์

12 หน่วยกิต

BU 800 Thesis

การสร้างโครงการวิจัยและการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพุทธศาสนาหรือสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับพุทธศาสนา และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ จริยธรรมในการทำวิจัย และจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

5.4.2 ปรับเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
พธ.501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา 3 หน่วยกิต BU 501 Research Methodology in Buddhist Studies ศึกษาระเบียบวิธีวิจัย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย วิธีการวิจัยแบบต่างๆ ขั้นตอนในการทำวิจัย การกำหนดประเด็น ปัญหาที่จะศึกษา การเขียนโครงการวิจัย และการเขียนรายงานวิจัย โดยเน้นการวิจัยทางพุทธศาสนศึกษาเป็นหลัก	พธ.501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา 3 (3-0-9) BU 501 Research Methodology in Buddhist Studies ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการวิจัยแบบต่างๆ การกำหนดประเด็นปัญหาที่จะศึกษา การเขียนโครงการวิจัย และการเขียนรายงานวิจัย โดยเน้นการวิจัยทางพุทธศาสนศึกษาเป็นหลัก
พธ.610 ประวัติพุทธศาสนา 3 หน่วยกิต BU 610 History of Buddhism ศึกษาความเป็นมาและวิวัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศอินเดียตั้งแต่สมัยพุทธกาล จนถึง การเผยแพร่พุทธศาสนาไปยังดินแดนใกล้เคียงแถบ	พธ.610 ประวัติพุทธศาสนา 3 (3-0-9) BU 610 History of Buddhism ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
เอเชียและไปยังโลกตะวันตก โดยพิจารณาถึงอิทธิพลของพุทธศาสนาที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมเหล่านั้น	
<p>พธ.613 พุทธศาสนาในประเทศไทย 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 613 Buddhism in Thailand</p> <p>ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศไทย ตลอดจนความหมายและความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทยในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>พธ.613 พุทธศาสนาในประเทศไทย 3 (3-0-9)</p> <p>BU 613 Buddhism in Thailand</p> <p>ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศไทย ตลอดจนความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทยในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>
<p>พธ.640 พุทธศาสนาเถรวาท 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 640 Theravada Buddhism</p> <p>ศึกษาแนวคิดและแนวปฏิบัติที่สำคัญในพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท เช่น เรื่องไตรลักษณ์ ปฏิจสงมฺพบาท กฏแห่งกรรมและไตรสิกขา ตลอดจนอิทธิพลของแนวคิดและแนวปฏิบัติเหล่านี้ที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติอื่นๆ ของชาวพุทธ</p>	<p>พธ.640 พุทธศาสนาเถรวาท 3 (3-0-9)</p> <p>BU 640 Theravada Buddhism</p> <p>แนวคิดที่สำคัญในพุทธศาสนาเถรวาท ได้แก่ ไตรลักษณ์ ปฏิจสงมฺพบาท กฏแห่งกรรมและไตรสิกขา ตลอดจนอิทธิพลที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลและสังคม</p>
<p>พธ.641 พุทธศาสนามหายาน 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 641 Mahayana Buddhism</p> <p>ศึกษาแนวคิดและแนวปฏิบัติที่สำคัญของพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ทั้งในแง่ศาสนาและปรัชญาตั้งปรากฏอยู่ในประเทศอินเดียและตะวันออกไกล รวมทั้งอิทธิพลของแนวคิดแนวปฏิบัติดังกล่าวที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติอื่นๆ ของชาวพุทธ</p>	<p>พธ.641 พุทธศาสนามหายาน 3 (3-0-9)</p> <p>BU 641 Mahayana Buddhism</p> <p>แนวคิดที่สำคัญของพุทธศาสนามหายาน ได้แก่ อุดมการณ์โพธิสัตว์ ตรีกาย และศูนยตา เป็นต้น ตลอดจนอิทธิพลที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลและสังคม</p>
<p>พธ.653 จริยศาสตร์แนวพุทธ 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 653 Buddhist Ethics</p> <p>ศึกษาปัญหาพื้นฐานของจริยศาสตร์ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับความดี ความสุข เสรีภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคมมาตรฐานแห่งความประพฤติที่ทำให้บุคคลและสังคมมีความสุขตามแนวพุทธศาสนา</p>	<p>พธ.653 จริยศาสตร์แนวพุทธ 3 (3-0-9)</p> <p>BU 653 Buddhist Ethics</p> <p>ทฤษฎีของจริยศาสตร์ในพุทธศาสนา ได้แก่ ความดี ความสุข เสรีภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม ตลอดจนการประยุกต์กับปัญหาจริยศาสตร์ร่วมสมัย</p>

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
<p>พธ.655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม 3 หน่วยกิต BU 655 Buddhism and Environment</p> <p>ศึกษาหลักคำสอนและแนวคิดทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมสภาพแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ถูกต้องเหมาะสมของมนุษย์กับธรรมชาติ เพื่อความอยู่รอดและความก้าวหน้าของโลกในอนาคต</p>	<p>พธ.655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม 3 (3-0-9) BU 655 Buddhism and Environment</p> <p>หลักคำสอนและแนวคิดของพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมสภาพแวดล้อม ตลอดจน ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ</p>
<p>พธ.656 สตรีในพุทธศาสนา 3 หน่วยกิต BU 656 Women in Buddhism</p> <p>ศึกษาสภาพและสถานะของสตรีในอดีตก่อนพุทธกาล การสถาปนาภิกษุณีสงฆ์ การยกระดับสถานะของสตรีในพุทธศาสนา หน้าที่และบทบาทของสตรี การแผ่ขยายภิกษุณีสงฆ์ในต่างประเทศ และสถานภาพของสตรีในพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>	<p>พธ.656 สตรีในพุทธศาสนา 3 (3-0-9) BU 656 Women in Buddhism</p> <p>ความเป็นมาและพัฒนาการของสถานภาพและบทบาทของสตรีในพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน</p>
<p>พธ.663 พุทธศาสนากับการศึกษา 3 หน่วยกิต BU 663 Buddhism and Education</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์ความหมาย จุดมุ่งหมายและวิธีการในการศึกษาตามแนวคิดทางพุทธศาสนา ตลอดจนบทบาทของพุทธศาสนาที่มีต่อการศึกษาของโลกปัจจุบัน</p>	<p>พธ.663 พุทธศาสนากับการศึกษา 3 (3-0-9) BU 663 Buddhism and Education</p> <p>ความหมาย จุดมุ่งหมายและวิธีการของการศึกษาตามแนวคิดทางพุทธศาสนา ตลอดจนบทบาทของพุทธศาสนาที่มีต่อการศึกษาในปัจจุบัน</p>
<p>พธ.667 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก 3 หน่วยกิต BU 667 Buddhism and Eastern Philosophy</p> <p>ศึกษาแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนา โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับปรัชญาตะวันออก เพื่อให้เห็นความคล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของแนวคิดทั้งสองต่อตนเองและสังคม</p>	<p>พธ.667 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก 3 (3-0-9) BU 667 Buddhism and Eastern Philosophy</p> <p>เปรียบเทียบแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก เพื่อให้เห็นความคล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของทั้งสองแนวคิดต่อปัจเจกบุคคลและสังคม</p>
<p>พธ.743 มัชฌิมิกาวาท 3 หน่วยกิต BU 743 Madhyamikavada</p> <p>ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดปรัชญาของมัชฌิมิกาวาท และอิทธิพลของแนวคิดดังกล่าวต่อพุทธศาสนาแบบทิเบต รวมทั้งวิวัฒนาการของแนวคิดนี้ในอินเดียและในประเทศต่างๆ</p>	<p>พธ.743 มัชฌิมิกาวาท 3 (3-0-9) BU 743 Madhyamikavada</p> <p>แนวคิดและพัฒนาการของมัชฌิมิกาวาทที่มีอิทธิพลต่อพุทธศาสนาในประเทศต่างๆ</p>

5.4.3 เปลี่ยนชื่อวิชา และเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
<p>พธ.603 การคณะสงฆ์ 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 603 Buddhist Monasticism</p> <p>ศึกษาความหมายและความสำคัญของสถาบันสงฆ์ในสังคมไทยตามพัฒนาการของประวัติศาสตร์ทั้งในแง่อุดมคติและ ในสภาวะสังคมปัจจุบัน</p>	<p>พธ.603 คณะสงฆ์ไทย 3 (3-0-9)</p> <p>BU 603 Thai Buddhist Monasticism</p> <p>ความเป็นมา การปกครอง และบทบาทของคณะสงฆ์ที่มีผลต่อสังคมไทยในแง่อุดมคติและในสภาวะปัจจุบัน</p>
<p>พธ.614 พุทธศาสนาในประเทศจีน 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 614 Buddhism in China</p> <p>ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศจีน ผลกระทบของพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมจีน รวมทั้งบทบาทของพุทธศาสนาในวิถีชีวิตแบบสังคมนิยมของจีนในปัจจุบัน</p>	<p>พธ.614 พุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น 3 (3-0-9)</p> <p>BU 614 Buddhism in China and Japan</p> <p>ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น รวมทั้งความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อวัฒนธรรมจีนและญี่ปุ่น</p>
<p>พธ.657 ประเพณีและวัฒนธรรมทางพุทธศาสนา 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 657 Buddhist Tradition and Culture</p> <p>ศึกษาประเพณีและวัฒนธรรมในประเทศต่างๆ ที่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนา เช่น การทำบุญให้ทาน การอุปสมบทซึ่งมีผลต่อทัศนคติของบุคคลและเอกลักษณ์ของสังคม</p>	<p>พธ.657 ศิลปวัฒนธรรมในพุทธศาสนา 3 (3-0-9)</p> <p>BU 657 Art and Culture in Buddhism</p> <p>แนวคิดทางพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อศิลปะและวัฒนธรรมประเภทต่างๆ ได้แก่ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ศาสนพิธี และศาสนบุคคล</p>
<p>พธ.658 แนวคิดและขบวนการใหม่ในพุทธศาสนา 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 658 New Buddhist Concepts and Movements</p> <p>ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดและขบวนการใหม่ๆ ทางพุทธศาสนาอันเห็นได้จากกลุ่มศาสนาและสำนักต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>พธ.658 แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนาในสังคมไทย 3 (3-0-9)</p> <p>BU 658 New Buddhist Concepts and Movements in Thai Society</p> <p>แนวคิดและขบวนการใหม่ๆ ทางพุทธศาสนาจากกลุ่มศาสนาและสำนักต่างๆ ในสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
<p>พธ.664 พุทธศาสนากับโลกวิทยาศาสตร์ 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 664 Buddhism and Scientific World</p> <p>ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ โดยใช้หลักการทางพุทธศาสนาวิเคราะห์ความหมายของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ขอบเขตและปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในโลกปัจจุบัน</p>	<p>พธ.664 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-9)</p> <p>BU 664 Buddhism and Scientific</p> <p>ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ การเปรียบเทียบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์กับคำสอนของพุทธศาสนา การใช้หลักการทางพุทธศาสนาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</p>
<p>พธ.665 พุทธศาสนากับเศรษฐกิจ 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 665 Buddhism and Economics</p> <p>ศึกษาความสำคัญของพุทธศาสนาต่อมนุษย์ในแง่เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับระบบเศรษฐกิจอันเป็นไปเพื่อความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การผลิตและการบริโภค</p>	<p>พธ.665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน 3 (3-0-9)</p> <p>BU 665 Buddhism and Contemporary Society</p> <p>ความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างพุทธศาสนากับเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ในสถานการณ์ปัจจุบัน</p>

5.4.4 เปลี่ยนรหัสวิชา และเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
<p>พธ. 624 พุทธศาสนาแบบทิเบต 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 624 Tibetan Buddhism</p> <p>ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของพุทธศาสนาแบบทิเบต การผสมผสานแนวคิดและแนวปฏิบัติทางพุทธศาสนากับลัทธิดั้งเดิมของทิเบต สถานภาพขององค์ทะไลลามะ ความเชื่อ และพิธีกรรม ลึกลับอันเป็นลักษณะเฉพาะของพุทธศาสนาในทิเบต</p>	<p>พธ.615 พุทธศาสนาแบบทิเบต 3 (3-0-9)</p> <p>BU 615 Tibetan Buddhism</p> <p>ความเป็นมาและความสำคัญของพุทธศาสนาแบบทิเบต การผสมผสานแนวคิดและแนวปฏิบัติของพุทธศาสนากับลัทธิดั้งเดิมของทิเบต ความเชื่อ และพิธีกรรมลึกลับอันเป็นลักษณะเฉพาะของพุทธศาสนาในทิเบต</p>
<p>พธ.631 พระสูตรมหายาน 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 631 Mahayana Sutras</p> <p>ศึกษาหลักคำสอนที่สำคัญของพุทธศาสนา มหายานจากพระสูตรหลักซึ่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย และใช้เป็นแนวเชื่อ และแนวปฏิบัติในพุทธศาสนา มหายานนิกายต่างๆ</p>	<p>พธ.633 พระสูตรมหายาน 3 (3-0-9)</p> <p>BU 633 Mahayana Sutras</p> <p>หลักคำสอนที่สำคัญของพุทธศาสนา มหายานจากพระสูตรซึ่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายและเป็นแนวความเชื่อและแนวปฏิบัติในพุทธศาสนา มหายานนิกายต่างๆ</p>

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
<p>พธ.650 ตรรกวิทยาแนวพุทธ 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 650 Buddhist Logic</p> <p>ศึกษาระบบการใช้เหตุผลตามแนวคำสอนทางพุทธศาสนาอันได้แก่ หลักการอ้างเหตุผล ความสมเหตุสมผลข้อผิดพลาดและการแก้ไขวิธีการใช้เหตุผลตามการวิเคราะห์ในคัมภีร์ต่างๆ ทางพุทธศาสนา</p>	<p>พธ.644 ตรรกวิทยาแนวพุทธ 3 (3-0-9)</p> <p>BU 644 Buddhist Logic</p> <p>ระบบการใช้เหตุผลตามแนวคำสอนของพุทธศาสนาอันได้แก่ หลักการอ้างเหตุผลความสมเหตุสมผล ข้อผิดพลาด และการแก้ไขวิธีการใช้เหตุผลตามการวิเคราะห์ในคัมภีร์พุทธศาสนา</p>
<p>พธ.668 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 668 Buddhism and Western Philosophy</p> <p>ศึกษาแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนาโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับปรัชญาตะวันตก เพื่อให้เห็นความคล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของแนวคิดทั้งสองต่อตนเองและสังคม</p>	<p>พธ.666 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก 3 (3-0-9)</p> <p>BU 666 Buddhism and Western Philosophy</p> <p>เปรียบเทียบแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก เพื่อให้เห็นความคล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของทั้งสองแนวคิดต่อปัจเจกบุคคลและสังคม</p>
<p>พธ.670 กรรมฐานในพุทธศาสนา 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 670 Buddhist Meditation</p> <p>ศึกษาหลักคำสอนพื้นฐานทางพุทธศาสนาที่นำไปสู่หลักการปฏิบัติกรรมฐานทั้งแบบสมณะและวิปัสสนาวิธีการปฏิบัติที่มีปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถา และสำนักต่างๆ อันเป็นที่ยอมรับของชาวพุทธอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน โดยศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p>	<p>พธ.680 กรรมฐานในพุทธศาสนา 3 (3-0-9)</p> <p>BU 680 Buddhist Meditation</p> <p>หลักการและวิธีการปฏิบัติกรรมฐานทั้งแบบสมณะและวิปัสสนา ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถา และแนวการสอนของสำนักต่างๆ</p>
<p>พธ.753 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 753 Special Topics in Buddhism</p> <p>ศึกษาและวิเคราะห์หัวข้อที่น่าสนใจหรือประเด็นถกเถียงที่สำคัญทางพุทธศาสนา</p>	<p>พธ.793 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง 3 (3-0-9)</p> <p>BU 793 Special Topics in Buddhism</p> <p>หัวข้อที่น่าสนใจหรือประเด็นถกเถียงที่สำคัญทางพุทธศาสนา โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้แนะนำและควบคุมการค้นคว้าวิจัย</p>
<p>พธ.774 การศึกษาโดยเอกเทศ 3 หน่วยกิต</p> <p>BU 774 Individual Study</p> <p>ศึกษาค้นคว้าหัวข้อทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาแต่ละคนมีความสนใจเป็นพิเศษ โดยอาจารย์ผู้สอนแนะนำและควบคุมการค้นคว้าวิจัย</p>	<p>พธ.794 การศึกษาโดยเอกเทศ 3 (3-0-9)</p> <p>BU 794 Individual Study</p> <p>หัวข้อทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาแต่ละคนมีความสนใจเป็นพิเศษ โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้แนะนำและควบคุมการค้นคว้าวิจัย</p>

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
พธ.783 สัมมนาพุทธศาสนา 3 หน่วยกิต BU 783 Seminar in Buddhism ศึกษาหลักธรรม แนวคิด และหลักปฏิบัติที่สำคัญทางพุทธศาสนา โดยวิธีสัมมนา อภิปราย และวิเคราะห์เรื่องดังกล่าวในชั้นเรียน อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันกำหนดหัวข้อในการสัมมนาตามความสนใจ	พธ.797 สัมมนาพุทธศาสนา 3 (3-0-9) BU 797 Seminar in Buddhism วิเคราะห์หลักธรรม แนวคิด และหลักปฏิบัติที่สำคัญทางพุทธศาสนา โดยใช้วิธีสัมมนาและอภิปราย

5.4.5 เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนชื่อวิชา และเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
พธ.733 การศึกษางานเขียนทางพุทธศาสนาที่เป็นภาษาอังกฤษ 3 หน่วยกิต BU 733 Reading Buddhist Texts in English ศึกษาและวิเคราะห์หลักคำสอนและแนวคิดทางพุทธศาสนาของนักปราชญ์ชาติต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ (บรรยายเป็นภาษาอังกฤษ)	พธ.795 พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย 3 (3-0-9) BU 795 Buddhism in English for Research แนวคิดทางพุทธศาสนาในงานเขียนที่เป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งการใช้อักษรโรมันในการเขียนคำศัพท์พุทธศาสนาที่เป็นภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเพื่อการวิจัย

5.4.6 เปิดรายวิชาเพิ่ม ในหมวดวิชาเสริมพื้นฐาน และวิชาเลือก ดังนี้

พธ.502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ 3 (3-0-9)

BU 502 Academic Writing in Buddhism

วิธีการเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ ได้แก่ วิธีการตั้งหัวข้อ การวางโครงร่างของเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการนำเสนอบทสรุปที่ชัดเจน รวมทั้งการพัฒนาความคิด และสร้างสรรค์มุมมองใหม่ในเชิงวิชาการ

พธ.665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน 3 (3-0-9)

BU 665 Buddhism and Contemporary Society

ความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างพุทธศาสนากับเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ในสถานการณ์ปัจจุบัน

พธ.796 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย 3 (3-0-9)

BU 796 Pali for Research

หลักไวยากรณ์ การอ่านและการแปลภาษาบาลี แนวทางการค้นคว้าตำราภาษาบาลีทั้งพระไตรปิฎก อรรถกถา และคัมภีร์อื่นๆ เพื่อประกอบการวิจัย

5.4.7 ปิด/ตัดวิชาเลือกออก จำนวน 7 วิชา ดังนี้

พธ.615 พุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น

พธ.623 พุทธศาสนาแบบศรีลังกาและอิทธิพลต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พธ.665 พุทธศาสนากับเศรษฐกิจ

พธ.666 พุทธศาสนากับการเมือง

พธ.669 พุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม

พธ.734 พุทธศาสนศึกษาเชิงเปรียบเทียบ

พธ.755 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์

6. โครงสร้างหลักสูตรภายหลังการปรับปรุงแก้ไข เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างเดิมและเกณฑ์

มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ของกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏดังนี้

หมวดวิชา	เกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการ	โครงสร้างเดิม	โครงสร้างใหม่
แผน ก แบบ ก 2 วิชาเสริมพื้นฐาน	} ศึกษางานรายวิชา ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	3 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิตรวม)	6 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิตรวม)
วิชาบังคับ		9 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต
วิชาบังคับเลือก		6 หน่วยกิต	- หน่วยกิต
วิชาเลือก		18 หน่วยกิต	12 หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		12 หน่วยกิต	12 หน่วยกิต
หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า	36 หน่วยกิต	45 หน่วยกิต	39 หน่วยกิต

ภาคผนวก 4 ตารางเทียบรายวิชาในหลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา ฉบับ พ.ศ. 2539 กับ ฉบับ พ.ศ. 2553

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
<p>ปรัชญาและวัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตพุทธศาสนศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติไทย ตลอดจนองค์ความรู้ที่เป็นแก่นคำสอนของพระพุทธเจ้า 2. เพื่อผลิตนักวิชาการและอาจารย์ที่สามารถวิเคราะห์วิพากษ์ และค้นคว้าวิชาการด้านพุทธศาสนา โดยมีเป้าหมายเพื่อผลงานทางพุทธศาสนาที่มีคุณภาพและเป็น ประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ 3. เพื่อนำความรู้และระเบียบวิธีทางพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชีวิตและสังคม 	<p>ปรัชญา</p> <p>หลักการและคำสอนในทางพุทธศาสนา เป็นวิชาการที่สำคัญในอันที่จะเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับชีวิตและความจริงสรรพสิ่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</p> <p>ความสำคัญ</p> <p>หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าและการวิจัยเกี่ยวกับพุทธศาสนาในสาขาวิชา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในสายงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรมีลักษณะ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพุทธศาสนา 2. สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ และค้นคว้าวิชาการด้านพุทธศาสนา โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตผลงานทางพุทธศาสนศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ 3. สามารถนำความรู้ทางพุทธศาสนศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชีวิตและสังคม
<p>คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 2. เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 8 แห่งข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2541 	<p>คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา</p> <p>คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 7 และมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <p>เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีไม่จำกัดสาขาวิชา ทั้งในหรือต่างประเทศจากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ</p>

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553																		
<p>วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา</p> <p>ใช้วิธีการสอบทั้งข้อเขียนและสัมภาษณ์ตามประกาศของมหาวิทยาลัย</p>	<p>วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เข้าศึกษาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ตามประกาศของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2. ผู้เข้าศึกษาต้องส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL หรือ IELTS (ผลสอบต้องไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร) 3. เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และของคณะศิลปศาสตร์ 																		
<p>โครงสร้างหลักสูตร</p> <p>แผน ก.</p> <table border="0"> <tr> <td>1. วิชาบังคับ</td> <td>9 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>2. วิชาบังคับเลือก</td> <td>6 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>3. วิชาเลือก</td> <td>18 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>4. วิทยานิพนธ์</td> <td>12 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>45 หน่วยกิต</td> </tr> </table>	1. วิชาบังคับ	9 หน่วยกิต	2. วิชาบังคับเลือก	6 หน่วยกิต	3. วิชาเลือก	18 หน่วยกิต	4. วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต	รวม	45 หน่วยกิต	<p>โครงสร้างหลักสูตร</p> <p>แผน ก. แบบ ก. 2 (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)</p> <table border="0"> <tr> <td>1. วิชาบังคับ</td> <td>15 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>2. วิชาเลือก</td> <td>12 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>3. วิทยานิพนธ์</td> <td>12 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>39 หน่วยกิต</td> </tr> </table>	1. วิชาบังคับ	15 หน่วยกิต	2. วิชาเลือก	12 หน่วยกิต	3. วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต	รวม	39 หน่วยกิต
1. วิชาบังคับ	9 หน่วยกิต																		
2. วิชาบังคับเลือก	6 หน่วยกิต																		
3. วิชาเลือก	18 หน่วยกิต																		
4. วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต																		
รวม	45 หน่วยกิต																		
1. วิชาบังคับ	15 หน่วยกิต																		
2. วิชาเลือก	12 หน่วยกิต																		
3. วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต																		
รวม	39 หน่วยกิต																		
<p>ระบบการศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการศึกษาภาคปกติ ในระบบทวิภาค 2. ผู้ที่ต้องการสำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา) จะต้องสอบได้รายวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต ซึ่งประกอบด้วยวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือก 6 หน่วยกิต วิชาเลือก 18 หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต 	<p>ระบบการจัดการศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบ <p>ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติ ภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ</p> 2. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน <p>มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการประจำหลักสูตร</p> 																		

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
<p>3. นักศึกษาจะจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ เมื่อศึกษาลักษณะวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาและต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต โดยเป็นวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือก 6 หน่วยกิต และวิชาเลือก 9 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00</p> <p>4. การดำเนินการในการทำและสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2541 และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ พ.ศ. 2535</p> <p>5. นักศึกษาจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมจากวิชาบังคับทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 3.00 ในกรณีที่นักศึกษาสอบผ่านวิชาบังคับทั้งหมดแล้ว แต่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 นักศึกษาอาจจดทะเบียนเรียนวิชาบังคับที่ได้ค่าระดับต่ำกว่า B เข้าได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาที่จะอนุมัติเป็นกรณีไป</p> <p>6. สำหรับผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาระเบียบวิธีวิจัยในระดับปริญญาตรีมาก่อนจะต้องศึกษาวิชาเสริมพื้นฐานใน ข้อ 14.3.1 โดยจะต้องสอบได้ระดับ P (ผ่าน) และไม่นับหน่วยกิตรวมกับหลักสูตรสาขาวิชา</p>	<p><u>ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์</u></p> <p>การทำวิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจะจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ต่อเมื่อศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 2. นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย 3. หลังจากจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว นักศึกษาต้องเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการโครงการปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เพื่อให้คณะบดีคณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมไม่น้อยกว่า 3 ท่าน ซึ่งจะให้คำแนะนำนักศึกษา รวมทั้งสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และสอบวิทยานิพนธ์ 4. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา <p><u>การเตรียมการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชา พธ. 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา และรายวิชา พธ. 502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ เป็นวิชาเสริมพื้นฐาน โดยไม่นับหน่วยกิต ให้ความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา 2. เนื้อหาวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนศึกษาโดยมีรายงานที่ต้องนำเสนอตามรูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด 3. นักศึกษาจะต้องทำวิทยานิพนธ์ภายใต้การแนะนำและความคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยให้คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำหน้าที่แนะนำการเขียนวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553
<p>การสำเร็จการศึกษา</p> <p>นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเมื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาลักษณะวิชาต่างๆ ครบตามหลักสูตร มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่หลักสูตรกำหนดไว้ และได้ค่าเฉลี่ยสะสมทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 3.00 โดยเฉพาะลักษณะวิชาบังคับนั้น นักศึกษาจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่คณะและมหาวิทยาลัยกำหนด 2. ได้ค่าระดับ P ในการสอบวิชาเสริมพื้นฐาน 3. ได้ค่าระดับ P ในการสอบภาษาต่างประเทศ 4. ได้ค่าระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ 	<p>เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบตามโครงสร้างหลักสูตรและมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต 2. ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 3. ได้ค่าระดับ P (ผ่าน) ในการสอบภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือศึกษาและสอบผ่านวิชา มธ. 005 ภาษาอังกฤษ 1 และ มธ. 006 ภาษาอังกฤษ 2 4. ได้ระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ โดยการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการ ที่คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้ง และนำวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์และเย็บเล่มเรียบร้อยแล้ว มามอบให้มหาวิทยาลัยตามระเบียบ 5. ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือ สิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding) 6. ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่คณะศิลปศาสตร์และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด
<p>รายวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>วิชาเสริมพื้นฐาน</u> นักศึกษาต้องศึกษาวิชาเสริมพื้นฐานจำนวน 3 หน่วยกิต (ไม่นับรวมหน่วยกิต) พธ. 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา 2. <u>วิชาบังคับ</u> 9 หน่วยกิต นักศึกษาต้องศึกษาวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต <p>พธ.610 ประวัติพุทธศาสนา 3 (3-0-6) พธ.630 พระไตรปิฎกอรุทธถา 3 (3-0-6)</p>	<p>รายวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>วิชาเสริมพื้นฐาน</u> (สำหรับผู้ยังไม่พื้นฐาน) นักศึกษาต้องศึกษาวิชาเสริมพื้นฐาน จำนวน 6 หน่วยกิต (ไม่นับรวมหน่วยกิต) พธ. 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา พธ. 502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ 2. <u>วิชาบังคับ</u> 15 หน่วยกิต นักศึกษาต้องศึกษาวิชาบังคับทั้ง 5 วิชา รวม 15 หน่วยกิต <p>พธ.610 ประวัติพุทธศาสนา 3 (3-0-9) พธ.630 พระไตรปิฎกอรุทธถา 3 (3-0-9)</p>

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539		หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553	
พธ.670 ธรรมเนียมในพุทธศาสนา	3 (2-2-6)	พธ.680 ธรรมเนียมในพุทธศาสนา	3 (2-2-8)
พธ.640 พุทธศาสนาเถรวาท (วิชาบังคับเลือก)	3 (3-0-6)	พธ.640 พุทธศาสนาเถรวาท	3 (3-0-9)
พธ.641 พุทธศาสนามหายาน (วิชาบังคับเลือก)	3 (3-0-6)	พธ.641 พุทธศาสนามหายาน	3 (3-0-9)
3. <u>วิชาบังคับเลือก</u>			
นักศึกษาต้องศึกษาวิชาบังคับเลือก 6 หน่วยกิต			
พธ.631 พระสูตรมหายาน	3 (3-0-6)		
พธ.640 พุทธศาสนาเถรวาท	3 (3-0-6)		
พธ.641 พุทธศาสนามหายาน	3 (3-0-6)		
พธ.650 ตรรกวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-6)		
4. <u>วิชาเลือก</u>	18 หน่วยกิต	3. <u>วิชาเลือก</u>	12 หน่วยกิต
นักศึกษาเลือกศึกษารายวิชาต่างๆ ในหมวดนี้รวม 18 หน่วยกิต ในจำนวนนี้จะต้องเป็นวิชาเลือกรหัส 700 ไม่ต่ำกว่า 1 วิชา จากรายวิชา ดังต่อไปนี้		นักศึกษาเลือกศึกษา 4 วิชา รวม 12 หน่วยกิต ในจำนวนนี้จะต้องเป็นวิชาเลือกรหัส 700 ไม่ต่ำกว่า 1 วิชา จากรายวิชา ดังต่อไปนี้	
พธ.603 การคณะสงฆ์	3 (3-0-6)	พธ.603 คณะสงฆ์ไทย	3 (3-0-9)
พธ.613 พุทธศาสนาในประเทศไทย	3 (3-0-6)	พธ.613 พุทธศาสนาในประเทศไทย	3 (3-0-9)
พธ.614 พุทธศาสนาในประเทศจีน	3 (3-0-6)	พธ.614 พุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น	3 (3-0-9)
พธ.614 พุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น	3 (3-0-6)		
พธ.623 พุทธศาสนาแบบศรีลังกาและอิทธิพลต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	3 (3-0-6)		
พธ.624 พุทธศาสนาแบบทิเบต	3 (3-0-6)	พธ.615 พุทธศาสนาแบบทิเบต	3 (3-0-9)
พธ.631 พระสูตรมหายาน (วิชาบังคับเลือก)	3 (3-0-6)	พธ.633 พระสูตรมหายาน	3 (3-0-9)
พธ.643 พุทธปรัชญา	3 (3-0-6)	พธ.643 พุทธปรัชญา	3 (3-0-9)
พธ.650 ตรรกวิทยาแนวพุทธ (วิชาบังคับเลือก)	3 (3-0-6)	พธ.644 ตรรกวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-9)
พธ.653 จริยศาสตร์แนวพุทธ	3 (3-0-6)	พธ.653 จริยศาสตร์แนวพุทธ	3 (3-0-9)
พธ.654 จิตวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-6)	พธ.654 จิตวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-9)
พธ.655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-6)	พธ.655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-9)
พธ.656 สตรีในพุทธศาสนา	3 (3-0-6)	พธ.656 สตรีในพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
พธ.657 ประเพณีและวัฒนธรรมในพุทธศาสนา	3(3-0-6)	พธ.657 ศิลปวัฒนธรรมในพุทธศาสนา	3 (3-0-9)

หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2539		หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2553	
พธ.658 แนวคิดและขบวนการใหม่ในพุทธศาสนา	3 (3-0-6)	พธ.658 แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนาใน สังคมไทย	3 (3-0-9)
พธ.663 พุทธศาสนากับการศึกษา	3 (3-0-6)	พธ.663 พุทธศาสนากับการศึกษา	3 (3-0-9)
พธ.664 พุทธศาสนากับโลกวิทยาศาสตร์	3 (3-0-6)	พธ.664 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3 (3-0-9)
พธ.665 พุทธศาสนากับเศรษฐกิจ	3 (3-0-6)		
พธ.666 พุทธศาสนากับการเมือง	3 (3-0-6)	พธ.665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน	3 (3-0-9)
พธ.667 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก	3 (3-0-6)	พธ.667 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก	3 (3-0-9)
พธ.668 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก	3 (3-0-6)	พธ.666 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก	3 (3-0-9)
พธ.669 พุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)		
พธ.733 การศึกษางานเขียนทางพุทธศาสนาที่เป็น ภาษาอังกฤษ	3 (3-0-9)	พธ.795 พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย	3 (3-0-9)
พธ.734 พุทธศาสนาศึกษาเชิงเปรียบเทียบ	3 (3-0-9)		
พธ.743 มัชฌิมกาวถ	3 (3-0-9)	พธ.743 มัชฌิมกาวถ	3 (3-0-9)
พธ.753 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	3 (3-0-9)	พธ.793 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	3 (3-0-9)
พธ.755 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	3 (3-0-9)		
พธ.774 การศึกษาโดยเอกเทศ	3 (0-3-9)	พธ.794 การศึกษาโดยเอกเทศ	3 (3-0-9)
		พธ.796 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย	3 (3-0-9)
พธ.783 สัมมนาพุทธศาสนา	3 (0-3-9)	พธ.797 สัมมนาพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
5. <u>วิทยานิพนธ์</u>	12 หน่วยกิต	4. <u>วิทยานิพนธ์</u>	12 หน่วยกิต
พธ.800 วิทยานิพนธ์	(12)	พธ.800 วิทยานิพนธ์	(12)

ภาคผนวก 5 ตารางเทียบรายวิชาในหลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา ฉบับ พ.ศ. 2539 กับ ฉบับ พ.ศ. 2553

หลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2553	สรุปการเปลี่ยนแปลง
1. รายวิชาที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง		
พธ.630 พระไตรปิฎกและอรรถกถา	พธ.630 พระไตรปิฎกและอรรถกถา	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
พธ.643 พุทธปรัชญา	พธ.643 พุทธปรัชญา	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
พธ.654 จิตวิทยาแนวพุทธ	พธ.654 จิตวิทยาแนวพุทธ	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
2. รายวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลง		
พธ.501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	พธ.501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.603 การคณะสงฆ์	พธ.603 คณะสงฆ์ไทย	ปรับเปลี่ยนชื่อวิชาและเปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.610 ประวัติพุทธศาสนา	พธ.610 ประวัติพุทธศาสนา	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.613 พุทธศาสนาในประเทศไทย	พธ.613 พุทธศาสนาในประเทศไทย	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.614 พุทธศาสนาในประเทศจีน	พธ.614 พุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น	ปรับเปลี่ยนชื่อและเปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.624 พุทธศาสนาแบบทิเบต	พธ.615 พุทธศาสนาแบบทิเบต	เปลี่ยนรหัสวิชาและเปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.631 พระสูตรมหายาน	พธ.633 พระสูตรมหายาน	เปลี่ยนรหัสวิชา และเปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.640 พุทธศาสนาเถรวาท	พธ.640 พุทธศาสนาเถรวาท	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.641 พุทธศาสนามหายาน	พธ.641 พุทธศาสนามหายาน	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.650 ตรรกวิทยาแนวพุทธ	พธ.644 ตรรกวิทยาแนวพุทธ	เปลี่ยนรหัสวิชาและคำอธิบายรายวิชา
พธ.653 จริยศาสตร์แนวพุทธ	พธ.653 จริยศาสตร์แนวพุทธ	เปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา
พธ.655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	พธ.655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.656 สตรีในพุทธศาสนา	พธ.656 สตรีในพุทธศาสนา	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.657 ประเพณีและวัฒนธรรมทางพุทธศาสนา	พธ.657 ศิลปวัฒนธรรมในพุทธศาสนา	ปรับเปลี่ยนชื่อวิชาและเปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ. 658 แนวคิดและขบวนการใหม่ในพุทธศาสนา	พธ. 658 แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนาในสังคมไทย	ปรับเปลี่ยนชื่อวิชาและเปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.663 พุทธศาสนากับการศึกษา	พธ.663 พุทธศาสนากับการศึกษา	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.664 พุทธศาสนากับโลกวิทยาศาสตร์	พธ.664 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	เปลี่ยนชื่อวิชา และเปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2539	หลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2553	สรุปการเปลี่ยนแปลง
พธ.667 พุทธศาสนากับปรัชญา ตะวันออก	พธ.667 พุทธศาสนากับปรัชญา ตะวันออก	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.668 พุทธศาสนากับปรัชญา ตะวันตก	พธ.666 พุทธศาสนากับปรัชญา ตะวันตก	เปลี่ยนรหัสวิชาและเปลี่ยนแปลง คำอธิบายรายวิชา
พธ.670 กรรณฐานในพุทธศาสนา	พธ.680 กรรณฐานในพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชาและเปลี่ยนแปลง คำอธิบายรายวิชา
พธ.733 การศึกษางานเขียนทางพุทธ ศาสนาที่เป็นภาษาอังกฤษ	พธ.795 พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษ เพื่อการวิจัย	ปรับเปลี่ยนรหัสวิชา ชื่อวิชาและ เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.743 มัชฌิมกาวท	พธ.743 มัชฌิมกาวท	เปลี่ยนแปลงคำอธิบายรายวิชา
พธ.753 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	พธ.793 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	เปลี่ยนรหัสวิชาและเปลี่ยนแปลง คำอธิบายรายวิชา
พธ.774 การศึกษาโดยเอกเทศ	พธ.794 การศึกษาโดยเอกเทศ	เปลี่ยนรหัสวิชาและเปลี่ยนแปลง คำอธิบายรายวิชา
พธ.783 สัมมนาพุทธศาสนา	พธ.797 สัมมนาพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชาและเปลี่ยนแปลง คำอธิบายรายวิชา
พธ.800 วิทยานิพนธ์	พธ.800 วิทยานิพนธ์	เพิ่มคำอธิบายรายวิชา
3. รายวิชาที่เปิดเพิ่ม		
	พธ.502 การเขียนงานพุทธศาสนา เชิงวิชาการ	เปิดวิชาเพิ่ม
	พธ.665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน	เปิดวิชาเพิ่ม
	พธ.796 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย	เปิดวิชาเพิ่ม
4. รายวิชาที่ปิด/ตัดออก		
พธ.615 พุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น		ปิด/ตัดออก
พธ.623 พุทธศาสนาแบบศรีลังกาและ อิทธิพลต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		ปิด/ตัดออก
พธ.665 พุทธศาสนากับเศรษฐกิจ		ปิด/ตัดออก
พธ.666 พุทธศาสนากับการเมือง		ปิด/ตัดออก
พธ.669 พุทธศาสนากับการพัฒนา สังคม		ปิด/ตัดออก
พธ.734 พุทธศาสนศึกษาเชิง เปรียบเทียบ		ปิด/ตัดออก
พธ.755 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์		ปิด/ตัดออก